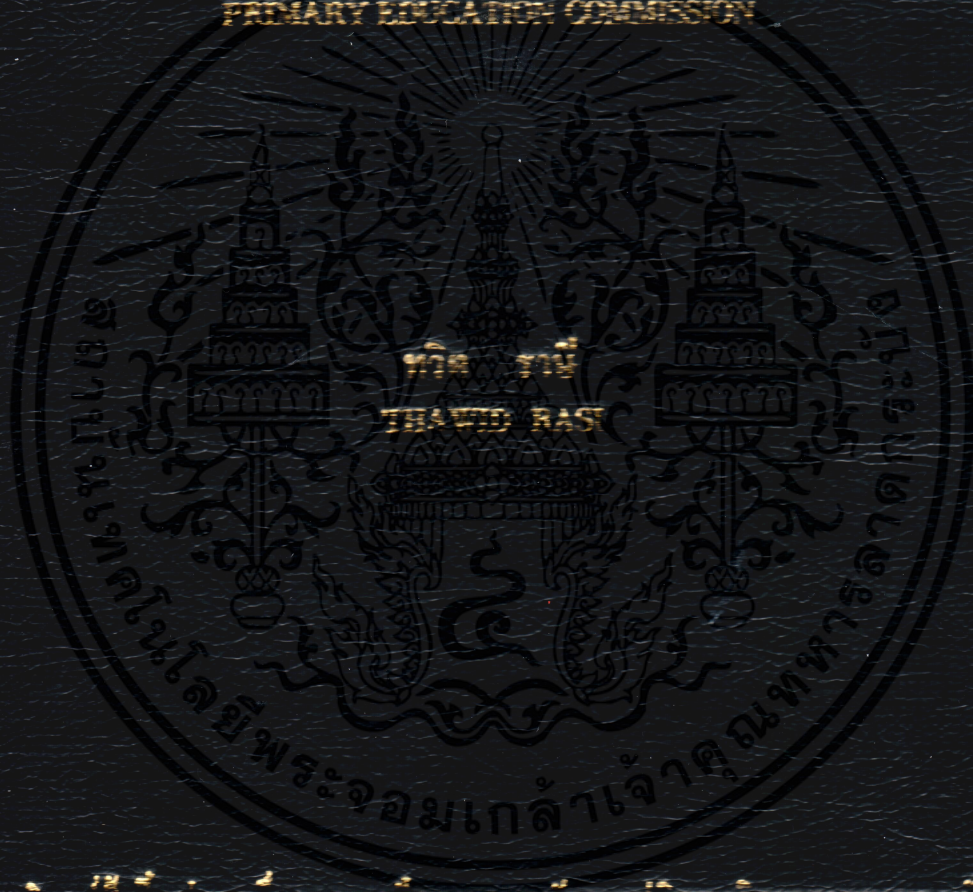

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ภาคปฏิบัติวิชาเกษตรของโรงเรียนในโครงการขยาย
โอกาสทางการศึกษาจังหวัดลำปางสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์

PROVISION AGRICULTURAL PRACTICE ACTIVITIES FOR TEACHING IN
THE PROJECT SCHOOLS OF EXPANSIONAL OPPORTUNITIES,
THE OFFICE OF PETCHABUN PROVINCIAL
PRIMARY EDUCATION COMMISSION

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานศึกษาค้นคว้าระดับปริญญาโททางศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์เกษตร

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2548

ISBN 974-622-664-9

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรของโรงเรียนในโครงการขยาย
โอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์

PROVISION AGRICULTURAL PRACTICE ACTIVITIES FOR
TEACHING IN THE PROJECT SCHOOLS OF EXPANSIONAL
OPPORTUNITIES, THE OFFICE OF PETCHABUN
PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION
COMMISSION

ทวิต ราซี

THAWID RASI

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.2543

ISBN 974-622-664-9

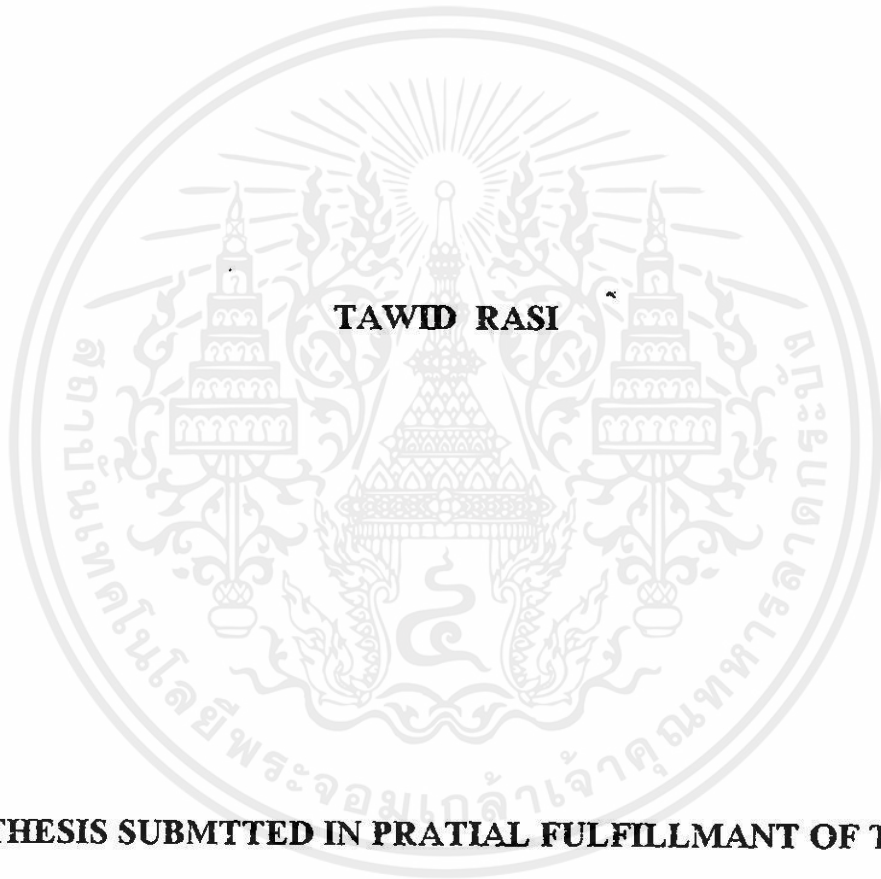
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและข้อมูลของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน.....35372

วัน, เดือน, ปี 24 เม.ย. 2543

**PROVISION AGRICULTURAL PRACTICE ACTIVITIES
TEACHING IN THE PROJECT SCHOOL OF EXPANSIONAL
OPPORTUNITIES, THE OFFICE OF PETCHABUN
PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION
COMMISSION**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE
PROGRAM IN AGRICULTURAL EDUCATION SCHOOL
GRADUATE STUDIES**

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY

LADKRABANG

2000

ISBN 974-622-664-9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

COPYRIGHT 2000

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น ถือกันห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT 'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร
ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

นักศึกษา

นายทวิต ราษฎร์

รหัสประจำตัว

39064300

ปริญญา

วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชา

ครุศาสตร์เกษตร

พ.ศ.

2543

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ดร.นพคุณ ศิริวรรณ

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

อาจารย์วันทนี โชติสกุล

อาจารย์ศศิธร จารุสมบัติ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพทั่วไปของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ 2) ศึกษาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรตามปัจจัยที่นำมาจัดกิจกรรม 7 ประการ ได้แก่ โครงการ/แผนปฏิบัติ แนวปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรม ความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์ เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจต่อกระบวนการจัดกิจกรรม นักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของตนเอง ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์วัสดุต่าง ๆ สำหรับจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม การบริหาร การประสานงานและความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม 3) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ วิชาเกษตรตามปัจจัยที่นำมาจัดกิจกรรม 7 ประการดังกล่าว

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ในปีการศึกษา 2541 จำนวน 136 คน จาก 136 โรงเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS for Windows สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 40.31 ปี มีอายุราชการเฉลี่ย 17.30 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีวุฒิการศึกษาเกษตรกรรมและ ดำรงตำแหน่งอาจารย์ 2 มีประสบการณ์สอนวิชาเกษตรกรรมเฉลี่ย 8.29 ปี ได้รับเงินเดือนเฉลี่ย 13,061.64 บาทมีบ้านพักเป็นของตนเอง ทำการสอนทั้งระดับประถมและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รับผิดชอบงานอื่นๆ อีกนอกเหนือจากงานสอน มีความพอใจที่จะสอนอยู่ในภูมิลำเนาเดิม

ในด้านการฝึกอบรมหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมส่วนใหญ่เคยผ่านการฝึกอบรม/สัมมนา ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นผู้จัดฝึกอบรม โดยให้ความสนใจที่จะเข้ารับการฝึกอบรม/สัมมนาในเรื่องการปลูกไม้ดอก ไม้ประดับมากที่สุด

สภาพทั่วไปของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตบริการของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหล่มสัก และเป็นโรงเรียนในเขตกันดาร โดยแต่ละโรงเรียนมีครู-อาจารย์เกษตรเฉลี่ย 2.75 คน จากจำนวนครูอาจารย์เฉลี่ยทั้งหมด 18.64 คน ซึ่งเป็นครู-อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษามัธยมศึกษา เฉลี่ย 1.36 คน มีจำนวนนักเรียนเฉลี่ย 307.66 คนต่อโรงเรียน ขนาดของพื้นที่ เฉลี่ย 18.7 ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 3.82 ไร่ และใช้น้ำจากบ่อของโรงเรียนเป็นส่วนใหญ่ กิจกรรมที่จัดให้นักเรียนได้ปฏิบัติมากที่สุดคือการปลูกพืชผักสวนครัว มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอมากที่สุด คือ เครื่องมือทำการเกษตรพื้นฐาน และที่ขาดแคลนมากที่สุดคือ เคมีภัณฑ์เกษตร

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรกรรม ในด้านโครงการ/แผนการปฏิบัติ และแนวปฏิบัติของโรงเรียน มีกิจกรรมที่ปฏิบัติในระดับปานกลางคือ โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมได้มาจากการวางแผนร่วมกับชุมชน โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมจัดตามความต้องการของผู้เรียนและ โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมได้เสนอลงในแผนการปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน กิจกรรมที่ปฏิบัติน้อยที่สุดคือโครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรม ได้มาจากการกำหนดของครู-อาจารย์เกษตร ด้านความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรมพบว่าครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจต่อกระบวนการจัดกิจกรรมในระดับปานกลาง ยกเว้น รายการที่ครูอาจารย์เกษตรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งในระดับน้อย ส่วนในด้านนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรม พบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ ด้านความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุ ต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม ด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม ด้านการบริหารการประสานงานและความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม มีระดับการปฏิบัติในระดับปานกลางทุกรายการ

ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของครูอาจารย์เกษตรในด้านต่าง ๆ ที่นำมาจัดกิจกรรม 7 ประการ จำนวน 42 รายการ พบว่าทุกรายการมีปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง

ในด้านข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดกิจกรรมทางการเกษตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น และเป็นกิจกรรมที่มีระยะเวลาสั้นเห็นผลผลิตชัดเจน โดยให้ชุมชนและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title Provision of Agricultural Practice Activities for Teaching in the Project Schools of Expansional Opportunities, the Office of Petchabun Provincial Primary Education Commission.

Student Mr. Thawid Rasi

Student ID. 39064300

Degree Master of Science

Programme Agricultural Education

Year 2000

Thesis Advisor Dr. Nopakoon Siriwan

Thesis Co-Advisor Mrs. Wantanee Chotisakul
Mrs. Sasithorn Jarusombuti

ABSTRACT

The purposes of this research were to : 1) study general condition of the project school of expansion opportunities under the Office of Petchabun Provincial Primary Education Commission 2) Provision of agricultural practice activities for teaching according to 7 agricultural practice activities factors as follows : projects/plans of works methods of agricultural practice activities ,agricultural teachers' to method of agricultural practice activities, students understanding to methods of their interest and aptitudes agricultural practice activities , students opportunities to select the agricultural practice activities following by their interest and aptitudes, readiness of teaching medias , suitable buildings and locations for agricultural practice activities, admimistering and coordinating including easy and smooth in process of working and 3) problems and obstacles in agricultural practice activities in accordance with those 7 agricultural practice activities

One hundred and thirty six agricultural subject heads in the 136 project schools of expansional opportunities under the Office of Petchabun Provincial Primary education Commission in 1998 were the population . Constructed questionnaires were the tools for gathering data. All data were processed through computer program SPSS for Window and using frequency counts ,percentage ,means and standard deviation for analising data.

The results of research form that most of agricultural subject heads had their age average at 40.31 years old with average 17.30 years of their government official services. Most of them

graduated bachelor degree and having agricultural education qualification and holding instructor 2 position. They had 8.29 years of their exchange teaching experience in agriculture . Their average of salary income was 13,061.64 Bahts per month and having their own houses. Most of them taught both primary and lower secondary levels, with having special job assignment besides, their teaching loads and they indicated their needs to teach or work at their present schools. Most of them used to be trained or which were provided by the Office of Petchabun Provincial Primary Education Commission. They indicated to be interested in receiving training in ornamental horticulture.

For general conditions, most of schools located in the drought areas. The average amounts of agricultural teachers was 2.75 persons per school. The average amounts of teachers with agricultural education qualification was 1.36 and the average amounts of 307.66 students per school. The average of school land was 18.7 rai with 3.82 rai of land for agricultural practices. Most of schools had ponds as water resources. Most of students' agricultural practice activities was vegetable gardening . Tools and equipments for basic agricultural practice activities was the most adequate while the most inadequate was agricultural chemicals

The provision of agricultural practice activities for teaching agricultural ,for projects ,plan of work and methods of agricultural practice activities factor found half there were project/ plans practice activities come from plans coordinate communities project/plans practice activities follow needed by student and project/ plans practice activities to present project/ plans practice activities of schools project/ plans practice activities at the lower were project/ plans practice activities from teacher agricultural. For the teacher 'understanding to methods of agricultural practice activities the teachers majority have understanding half there were practice activities only, that. To exempt items teachers agricultural to have evaluation practice activities every time.

For the students' opportunities to select the agricultural practice activities following by interest the student choose activities at will /follow distinctly found half there were very items.

For medias accessories material agricultural suitable , location for agricultural practice activities and administering used coordinating including easy and smooth in process of working found half there were every item.

All 7 factors which consisted of 42 item of problems and obstacles in agricultural practice activities found that there were at the moderate level of all those factors and item.

agricultural subject heads gave their suggestions that provision of agricultural practice activities for teaching should be suited to localities and being able to get the results easily in the short period including to provide participation from parents and people in communities.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เพราะได้รับความเมตตาจากท่านอาจารย์ ดร.นพคุณ ศิริวรรณ ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์วันทนี โชติสกุล และอาจารย์ ศศิธร จารุสมบัติ ซึ่งเป็นผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม คอยให้คำชี้แนะและให้คำปรึกษาด้านต่าง ๆ

อาจารย์ ดร.คณัช ดิษขบุตร อาจารย์บุญเยี่ยม สวงวนสิน อาจารย์ดวงพล ถนอมสิงหะ อาจารย์พล สังข์แก้ว อาจารย์คณิต ฤทธิรอด ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาช่วยตรวจเครื่องมือการวิจัย อาจารย์บุญช่วย ปู่หล่น และคณะครู-อาจารย์สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาหนองบัวลำภูที่ กรุณาให้ความร่วมมือในการทดลองเครื่องมือในการวิจัย หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมในโรงเรียน ขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาเพชรบูรณ์ที่ให้ความร่วมมือในการตอบ แบบสอบถาม

อาจารย์ภัทพงศ์ ปวงสุข อาจารย์ราตรี ไชยคำภา อาจารย์วิณะ สะดวก นายชุมพร ถาย ผ่องแผ้ว ที่สนับสนุนคอมพิวเตอร์และเอื้อเฟื้อที่พักอาศัย นายวรพร สังข์เนตร ที่เอื้อเฟื้อวิเคราะห์ ข้อมูลการวิจัย ตลอดจนคณะครู-อาจารย์โรงเรียนบ้านวังขวางที่สนับสนุนอุปกรณ์การดำเนินงาน และอีกหลายท่านที่ไม่สามารถเอ่ยนามได้หมดในที่นี้ ที่ช่วยในการพิมพ์รูปเล่มและให้กำลังใจเสมอ มา

ขอขอบพระคุณทุก ๆ ท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย อานิสงส์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอมอบแด่ คุณพ่อ คุณแม่ ครู-อาจารย์ ตลอดจนผู้มีอุปการะคุณทุก ๆ ท่าน

ทวิต ธานี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	VI
สารบัญ.....	VII
สารบัญตาราง.....	IX
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
1.3 กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.5 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	5
1.6 นิยามศัพท์.....	5
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 ความหมายของกิจกรรมการเรียนการสอนและแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร.....	7
2.2 โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา.....	10
2.3 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นที่เกี่ยวข้องกับวิชาเกษตร.....	11
2.4 การจัดการสอนวิชาอาชีพเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	14
2.5 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการเกษตรในโรงเรียน.....	16
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	19
3.1. ประชากร.....	19
3.2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	19
3.3. ลักษณะเครื่องมือ.....	20
3.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	21
บทที่ 4 ผลการวิจัย	23
4.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	22
4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา.....	35

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3 สภาพการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรของโรงเรียนในโครงการ ขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาพชรบูรณ์.....	42
4.4 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรกรรม.....	50
4.5 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชา เกษตร.....	57
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	60
5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	60
5.2 ขอบเขตการวิจัย.....	60
5.3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	61
5.4 สรุปผลการวิจัย.....	62
5.5 อภิปรายผลการวิจัย.....	65
5.6 ข้อเสนอแนะ.....	69
บรรณานุกรม.....	71
ภาคผนวก.....	74
ภาคผนวก ก. หนังสือราชการ.....	75
ภาคผนวก ข. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือการวิจัย.....	81
ภาคผนวก ค. รายชื่อโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาพชรบูรณ์ในปีการศึกษา 2541.....	83
ภาคผนวก ง. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	90
ประวัติผู้เขียน.....	105

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	23
4.2 รายวิชาและระดับที่หัวหน้าหมวดทำการสอน.....	28
4.3 หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายนอกจากงานสอน.....	30
4.4 ความต้องการหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมในอนาคต.....	31
4.5 ประสบการณ์ฝึกอบรม/สัมมนาที่เกี่ยวข้องกับโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา.....	32
4.6 งานเกษตรที่หัวหน้าหมวดเกษตรวิชาเกษตรกรรมต้องการเข้ารับการฝึกอบรม/สัมมนา.....	34
4.7 สภาพทั่วไปของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์.....	35
4.8 สิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร.....	40
4.9 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร.....	42
4.10 การจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรด้านความรู้ความเข้าใจ ของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม.....	44
4.11 การจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรด้านนักเรียนมีความเข้าใจ ในกระบวนการจัดกิจกรรม.....	45
4.12 การจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรด้านนักเรียนได้มีโอกาสเลือก กิจกรรมตามความถนัด/ความสนใจของตนเอง.....	46
4.13 การจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรด้านความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม.....	47
4.14 การจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรด้านความเหมาะสมของ อาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม.....	48
4.15 การจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรกรรมด้านการบริหาร ประสานงานและ ความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม.....	49
4.16 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรของ ครูอาจารย์เกษตรด้านโครงการ/แผนปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรม.....	50
4.17 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรด้าน ความรู้ความ เข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม.....	51
4.18 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรด้าน นักเรียนมีความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรม.....	52

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.19 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรด้าน นักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัด/ความสนใจของตนเอง.....	53
4.20 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรด้านความพร้อม ของสื่อ อุปกรณ์วัสดุต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม.....	54
4.21 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรด้าน ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม.....	55
4.22 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรด้านการ ประสานงานและความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม.....	56
4.23 ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรในโรงเรียน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา.....	57

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาต่อถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลไทย ที่ต้องการเพิ่มคุณภาพของประชาชน ให้สามารถพัฒนาตนได้ทันต่อความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แต่ส่วนใหญ่แล้วการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น จะมีปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้กลุ่มบุคคลที่ด้อยโอกาสในชนบทที่ห่างไกล ไม่สามารถเข้ารับการศึกษาได้เท่าที่ควร ฉะนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนของประเทศไทยได้มีการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างทั่วถึง จึงได้มีโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขึ้น โดยให้โรงเรียนประถมศึกษาที่มีความพร้อม สามารถเปิดสอนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้ โดยไม่ถือเป็นการศึกษาภาคบังคับ แต่จัดปัจจัยต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการศึกษาต่อ เช่น การให้เล่นเรียนโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย มีการจัดหนังสือให้ยืมเรียน และนักเรียนเข้าเรียนในโรงเรียนในท้องถิ่นตนเองใกล้บ้าน เป็นการยกระดับการศึกษาให้แก่เยาวชน ให้สูงขึ้นจากระดับประถมศึกษาเป็นระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งนักเรียนสามารถให้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ หรือใช้เรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นในโอกาสต่อไปได้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536 : 2)

การเปิดสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่มีทั้งวิชาสามัญบังคับ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนในวิชาเลือกได้หลากหลายตามความเหมาะสมกับชุมชนหรือท้องถิ่น ซึ่งส่วนใหญ่แล้วโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษานี้ ตั้งอยู่ในชนบทที่เป็นชุมชนเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ก็เอื้อต่อการเปิดสอนวิชาเกษตรกรรมคือ มีทั้งวิชาบังคับและวิชาเลือกเสรี ซึ่งเป็นวิชาเกษตร ที่สามารถจัดให้นักเรียน ได้เรียนแทนที่จะเปิดสอนวิชาสามัญทั่ว ๆ ไปเพียงอย่างเดียว โดยสามารถจัดสอนวิชาชีพให้สอดคล้องกับวิทยาการ และทรัพยากรในท้องถิ่นสร้างประโยชน์แก่ตัวนักเรียนเองและชุมชน ทั้งปัจจุบันและอนาคต (กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2535 : บทนำ)

การจัดการเรียนวิชาเกษตร ในหลักสูตรนั้นจัดให้นักเรียนได้เรียนทั้งวิชาบังคับคืองานเกษตรพื้นฐานและโครงการ ซึ่งสามารถเลือกจัดเป็นโครงการเกษตรได้ และยังมีวิชาเลือกเสรีที่เป็นวิชาอาชีพในกลุ่มงาน 4 กลุ่ม คือ งานผลิต งานบริการ งานเสริมงานผลิตและงานบริการ และงานอาชีพอิสระ เป็นการจัดประสบการณ์ทางด้านอาชีพเกษตรให้ครบวงจรได้ เมื่อนักเรียนจบการศึกษาแล้วจะมีความรู้ความเข้าใจในงานพื้นฐานกระบวนการต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพและยังสามารถ

ค่านินการ ประกอบอาชีพทางการเกษตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นเกษตรกรที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาตนเอง ได้ทัดเทียมอาชีพอื่น และพัฒนาตนเองให้ทันต่อข่าวสารข้อมูลที่ทันสมัย ได้

จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในเขตภาคเหนือตอนล่าง เชื่อมโยงกับภาคกลางตอนบน มีอาณาเขตติดต่อกับ 3 ภาคคือทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดเลย ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดลพบุรีทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดชัยภูมิ ทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดพิษณุโลก จังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดพิจิตร ดังนั้นประชาชนในจังหวัดเพชรบูรณ์จึงมีการดำเนินชีวิตใกล้เคียงกับภาค ต่าง ๆ ทั้ง 3 ภาค คือ ภาคกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ นอกจากนี้จังหวัดเพชรบูรณ์ยังมีลักษณะของพื้นที่ที่เป็นทั้งที่ราบและภูเขา ทำให้มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพการเกษตรหลากหลายแตกต่างกันคือมีทั้งการเลี้ยงสัตว์ การปลูกข้าว การปลูกพืชไร่ การทำพืชสวนอีกทั้งการปลูก ไม้ดอก ไม้ประดับ การปลูกพืชผัก และการปลูกไม้ผล ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 85 ของประชากรทั้งจังหวัด ถือได้ว่าเป็นจังหวัดที่มีการทำการเกษตรเกือบทุกแขนงและเป็นจังหวัดที่ทำการเกษตรที่สำคัญจังหวัดหนึ่งของประเทศไทย (สำนักงานเศรษฐกิจการพาณิชย์จังหวัดเพชรบูรณ์, 2539 : 57-87) นอกจากนี้จังหวัดเพชรบูรณ์ยังเป็นจังหวัดที่มีโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำนวนมากตั้งอยู่ในท้องถิ่นชนบทซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตรและนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษานานั้น ก็มาจากครอบครัวของเกษตรกรเป็นส่วนใหญ่เช่นกัน ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนวิชาเลือกของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาจึงให้นักเรียน ได้เลือกเรียนวิชาเกษตรเพื่อเป็นการสนองความต้องการของหลักสูตร ให้สอดคล้องกับชุมชนและท้องถิ่น

อย่างไรก็ตามในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรที่จะให้ประสบผลสำเร็งนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมิกิจกรรมสำหรับนักเรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเปลี่ยนพฤติกรรมทั้งพุทธิพิสัย ทักษะพิสัยและจิตพิสัย รวมทั้งวิชางานเกษตรพื้นฐาน และวิชาเลือกเสรีต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรนั้น วิธีที่เหมาะสมที่สุดก็คือให้นักเรียน ได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติจริงให้นักเรียน ได้รับประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติจริง เนื่องจากการเกษตรกระทำกับสิ่งมีชีวิตและมีปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ตามหลักการเรียนรู้คือ การเรียนด้วยการปฏิบัติจริง (Learning by doing) โดยเน้นการปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญ (ชนะวันหุน, 2529 : 16) จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนวิชาเกษตร ต้องมีความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติ ให้มีความเหมาะสมกับวิชาเกษตรนั้นๆ จึงจะทำให้การศึกษาวินิจฉัยเกษตรมีคุณภาพ ในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ และจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นจังหวัดที่มีการทำการเกษตร เกือบทุกแขนงตลอดจนวิถีการดำรงชีวิตของประชากรมีส่วนใกล้เคียงกับทั้ง 3 ภาคของประเทศไทยจึงเห็นสมควรให้มีการศึกษาถึงการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ภาคปฏิบัติวิชาเกษตรของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน

การประชุมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ขึ้น เพื่อจะได้ทราบถึงสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภาควิชาปฏิบัติของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียน ดังกล่าว เพื่อนำมาพิจารณาหาแนวทางในการพัฒนา การจัดกิจกรรมการสอนภาควิชาปฏิบัติวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาใน จังหวัดเพชรบูรณ์ให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพอย่างแท้จริงต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน การประชุมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาควิชาปฏิบัติวิชาเกษตรตามปัจจัยที่นำมาจัด กิจกรรม 7 ประการ ได้แก่ 1) โครงการ แผนปฏิบัติ แนวปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรม 2) ความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม 3) มีความรู้ความเข้าใจของนัก เรียนต่อกระบวนการจัดกิจกรรม 4) นักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของตนเอง 5) ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์วัสดุต่าง ๆ สำหรับจัดกิจกรรม 6) ความเหมาะสมของ อาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม 7) การบริหาร การประสานงาน และความคล่องตัวต่อการจัดกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประชุมศึกษาจังหวัด เพชรบูรณ์
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค ในการจัดกิจกรรมการสอนภาควิชาปฏิบัติวิชาเกษตร ตาม ปัจจัยที่นำมาจัดกิจกรรม 7 ประการ ได้แก่ 1) โครงการ แผนปฏิบัติ แนวปฏิบัติของโรงเรียนในการ จัดกิจกรรม 2) ความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม 3) ความรู้ความ เข้าใจของนักเรียนต่อกระบวนการจัดกิจกรรม 4) นักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจของตนเอง 5) ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์วัสดุต่าง ๆ สำหรับจัดกิจกรรม 6) ความ เหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม 7) การบริหาร การประสานงาน และความคล่องตัว ต่อการจัดกิจกรรมของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประชุม ศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

1.3 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งนี้ กรอบแนวความคิดในการวิจัย ครั้งนี้ได้ยึดเอาแนวการวางแผนจัดกิจกรรมของนักเรียน
ตามโครงสร้างของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ข้อ

1.2 เรื่องกิจกรรมอื่นๆ มาเป็นกรอบแนวความคิดในการวิจัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2535 : 4) โดยใช้ปัจจัยที่เป็นปัจจัยในการนำมาจัดกิจกรรมสำหรับนักเรียน 7 ประการ ตามโครงสร้างหลักสูตรคือ (หน่วยศึกษานิเทศก์. กรมสามัญศึกษา, 2535 : 10)

- 1) โครงการ แผนปฏิบัติ แนวปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรม
- 2) ความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม
- 3) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจต่อกระบวนการจัดกิจกรรม
- 4) นักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของตนเอง
- 5) ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์วัสดุต่าง ๆ สำหรับจัดกิจกรรม
- 6) ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม
- 7) การบริหาร การประสานงาน และความคล่องตัวต่อการจัดกิจกรรม

ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาถึงสภาพของโรงเรียนและที่ตั้งของโรงเรียนและปัจจัยที่นำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติทั้ง 7 ประการและเพื่อให้เข้าใจในการดำเนินงานอย่างลึกซึ้งมากขึ้น จึงได้สอบถามค้นหาปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการตามปัจจัยทั้ง 7 ประการนั้น

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร 7 ประการ ได้แก่ 1) โครงการ แผนปฏิบัติ แนวปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรม 2) ความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม 3) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจต่อกระบวนการจัดกิจกรรม 4) นักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของตนเอง 5) ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์วัสดุต่าง ๆ สำหรับจัดกิจกรรม 6) ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม 7) การบริหาร การประสานงาน และความคล่องตัวต่อการจัดกิจกรรม รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรของครู-อาจารย์เกษตรตามปัจจัยนำมาจัดกิจกรรม 7 ประการดังกล่าว ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ในกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรในกลุ่มต่างๆ โดยใช้ครู-อาจารย์ที่ทำหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชาเกษตร เป็นตัวแทนครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรในโรงเรียนขยายโอกาสในจังหวัดเพชรบูรณ์ทั้งหมดที่ทำการสอนอยู่ในการศึกษา 2541 ซึ่งทำการสอนกลุ่มวิชาดังนี้

1. กลุ่มวิชาการงาน คือ งานเกษตรพื้นฐานและโครงการเกษตร

2. กลุ่มวิชาเลือกเสรีอาชีพเกษตรในกลุ่มต่าง ๆ

2.1 กลุ่มงานผลิต

2.2 กลุ่มงานบริการ

2.3 กลุ่มงานเสริมงานผลิตและงานบริการ

2.4 กลุ่มงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน

1.5 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ครู-อาจารย์เกณฑ์ที่เป็นหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรม
2. ปัจจัยที่เป็นปัจจัยในการนำมาจัดกิจกรรม การเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร 7 ประการ
 - 2.1 โครงการ แผนปฏิบัติ แนวปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรม
 - 2.2 ความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกณฑ์ต่อกระบวนการจัดกิจกรรม
 - 2.3 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจต่อกระบวนการจัดกิจกรรม
 - 2.4 นักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของตนเอง
 - 2.5 ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์วัสดุต่าง ๆ สำหรับจัดกิจกรรม
 - 2.6 ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม
 - 2.7 การบริหาร การประสานงาน และความคล่องตัวต่อการจัดกิจกรรม
3. ปัญหา อุปสรรคในการจัดกิจกรรมตามปัจจัยทั้ง 7 ประการตามข้อ 1

1.6 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือครู-อาจารย์ที่ทำหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรในโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ที่ทำการสอนในปีการศึกษา 2541 จำนวน 136 แห่ง โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 136 คน

1.7 นิยามศัพท์

กิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร หมายถึง กิจกรรมที่ครู-อาจารย์ได้นำมาจัดให้นักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้สัมผัสจริง ในโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

ปัจจัยที่นำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร หมายถึง สิ่งที่มีอิทธิพลที่จะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัตินั้นประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ซึ่งมีอยู่ 7 ปัจจัย คือ 1) โครงการ แผนปฏิบัติ แนวปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรม 2) ความรู้ความเข้าใจ

ของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม 3) ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนต่อกระบวนการจัดกิจกรรม 4) นักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของตนเอง 5) ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์วัสดุต่าง ๆ สำหรับจัดกิจกรรม 6) ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อกระบวนการจัดกิจกรรม 7) การบริหาร การประสานงาน และความคล่องตัวต่อกระบวนการจัดกิจกรรม

โครงการ/แผนปฏิบัติ/และแนวปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรม หมายถึง แนวทางข้อตกลงทิศทางการปฏิบัติงานในแต่ละปีการศึกษาของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาที่เกี่ยวเนื่องกับการเกษตรของโรงเรียน

ความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม หมายถึง ความสามารถของครูที่จะนำมาใช้ในการจัดกิจกรรม ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมที่โรงเรียนตั้งไว้

ความรู้ความเข้าใจนักเรียนของในกระบวนการจัดกิจกรรม หมายถึง ความสามารถของนักเรียนที่จะนำมาปฏิบัติกิจกรรมให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

นักเรียนมีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัด ความสนใจของตนเอง หมายถึง การที่นักเรียนมีโอกาสเลือกกิจกรรมได้อย่างเสรีตามความถนัดและความสนใจของตนเอง

ความพร้อมด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับจัดกิจกรรม หมายถึง การที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่สนับสนุนให้การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายได้เป็นอย่างดี

การบริหาร/การประสานงานและความคล่องตัวต่อกระบวนการจัดกิจกรรม หมายถึง ระบบการบริหาร การประสานงานและความคล่องตัวในการปฏิบัติกิจกรรมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติให้สำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

ปัญหา อุปสรรคในการจัดกิจกรรม หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ทำให้การจัดกิจกรรมนั้นๆ ไม่บรรลุผลสำเร็จเท่าที่ควร

ครู-อาจารย์เกษตร หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมปฏิบัติการสอนวิชางานเกษตร อาชีพเกษตร ในโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

วิชาการงานเกษตร หมายถึง วิชางานเกษตรพื้นฐานและวิชาโครงการงานเกษตรที่เปิดสอนในโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

วิชาอาชีพเกษตร หมายถึง วิชาเลือกอาชีพเกษตรที่โรงเรียนเปิดให้นักเรียนเลือกเรียนในโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎี หลักการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังนี้

2.1 ความหมายของกิจกรรมการเรียนการสอน และแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร

2.2 โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

2.3 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

2.4 การจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

2.5 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการเกษตรในโรงเรียน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของกิจกรรมการเรียนการสอน และแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2525 ได้กำหนดความหมายของกิจกรรมว่า หมายถึง การที่ผู้เรียนปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อการเรียนรู้ นั่นคือ กิจกรรม มีความสำคัญในการช่วยให้เกิดการเรียนรู้ (สมพร ไชยะ, 2539 : 37) นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2521 : 48) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมว่าเป็นการดำเนินการต่างๆ ในโรงเรียนโดยครูและนักเรียนเป็นการสอนการค้นคว้า กิจกรรมการสอน หมายถึง กิจกรรมที่นักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมและทำให้นักเรียนได้บรรลุตามจุดหมายที่ต้องการ โดยครูและนักเรียนปฏิบัติร่วมกันและ สมพร ไชยะ (2539 : 37) ได้สรุปความหมายของกิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง สภาพการณ์ของการจัดประสบการณ์และการกระทำทุกสิ่งทุกอย่างที่จัดขึ้นความร่วมมือระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพน่าสนใจและผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้คือ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2521 : 48) กิจกรรมทุกอย่างต้องเกี่ยวข้องกับจุดประสงค์ของการเรียน การจัดลำดับกิจกรรมการเรียนการสอน ต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ทั้ง 3 ด้านด้วยกัน คือ ทักษิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย กิจกรรมการเรียนการสอน ควรเหมาะสมกับวัยและความพร้อมของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนควรมีการจัดลำดับขั้นตอน หรือให้การเรียนรู้มีความต่อเนื่องแต่ละกิจกรรมควรมีมีการสืบทอดต่อการเรียนรู้ที่มีอยู่ก่อน จะต้องจัดจากรูปธรรมไปหานามธรรม จากประสบการณ์ที่อยู่ใกล้ไปสู่ประสบการณ์ที่อยู่ไกล และจากกระบวนการคิดการทำงานอย่างง่ายๆ ไปสู่การให้เหตุผล

ผลที่เป็นแบบแผนและนามธรรม กิจกรรมการเรียนการสอนควรทำให้บังเกิดผลอย่างเต็มที่ ก่อให้เกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น กิจกรรมการเรียน จะต้องทำทาบความสนใจของผู้เรียน ให้นำสิ่งที่เรียนรู้จากสถานการณ์หนึ่งไปใช้กับสถานการณ์ใหม่ลักษณะเช่นนี้จะทำให้การเรียนต่อเนื่องกันไป สามารถอธิบายสิ่งใหม่ คาคะเน และพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในโรงเรียนได้ กิจกรรมการเรียนเพื่อพัฒนาการคิด ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดแบบสืบสวน สอบสวนและแก้ปัญหาตามแนวทางของคน และต้องรู้จักประเมินความคิดของตนเองด้วย กิจกรรมการเรียนควรให้นักเรียนได้เรียนรู้หลายๆ ทางควรจัดกิจกรรมที่ผ่านประสาทสัมผัสให้ครบทุกด้านกิจกรรมการเรียนควรมีลักษณะเปิดกว้างแก่ผู้เรียนให้มีลักษณะที่แตกต่างกัน ทั้งในด้านเนื้อหาและแนวการคิด กิจกรรมลักษณะนี้ไม่จำเป็นต้องมีคำตอบเพียงคำตอบเดียว แต่เป็นการให้นักเรียนใช้ความคิดอย่างมีเหตุผล และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

หน่วยศึกษานิเทศกรมสามัญศึกษา (2535 : 21) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ระดับอายุของผู้เรียน ธรรมชาติวิชา ลักษณะเนื้อหาวิชา สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน และชีวิตจริงของผู้เรียน กอปรกับความก้าวหน้าของวิทยาการที่เปลี่ยนแปลง ไปอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้จักวิธีเรียนรู้ (learn how to learn) ที่ติดตัวผู้เรียนตลอดไปซึ่งกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการนั้นจะต้องมีลักษณะดังนี้ กระบวนการไม่ใช่วิธีสอนหรือขั้นตอนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามขั้นตอนต่างๆ ของกระบวนการกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้กระบวนการในครั้งหนึ่งๆ ไม่จำเป็นต้องครบทุกขั้นตอนเสมอไป- กิจกรรมการเรียนการสอนนั้นควรให้นักเรียนหาคำตอบด้วยตัวเอง กิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนรับรู้และนำกระบวนการไปใช้ได้จริง โดยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจะต้องใช้วิธีสอนหลากหลายเพื่อให้เกิดการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ โดยครูจะต้องเน้นกิจกรรมเชิงกระบวนการ

ทักษะกระบวนการ หมายถึง กระบวนการปฏิบัติหรือกระบวนการทำงานที่ครบขั้นตอนตั้งแต่เริ่มแรกจนงานแล้วเสร็จอย่างมีคุณภาพน่าพอใจ ทักษะกระบวนการนี้จัดว่าเป็นกระบวนการหลักหรือกระบวนการแม่บทของกระบวนการอื่น กระบวนการที่จะให้นักเรียนเกิดพฤติกรรมตามเนื้อหาและจุดประสงค์มีดังนี้ ตระหนักในปัญหาและความจำเป็น คิดวิเคราะห์วิจารณ์ สร้างทางเลือกอย่างหลากหลาย ประเมินและเลือกทางเลือก กำหนดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ ปฏิบัติด้วยความซื่อสัตย์ ประเมินระหว่างปฏิบัติ ปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ ประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภูมิใจ โดยการประชาสัมพันธ์เผยแพร่งาน

สุรพันธ์ คันศรีวงษ์ (2538 :140) ได้กล่าวถึงลักษณะของการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดี ว่าควร เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียน ตลอดจนการประเมินผล การเรียนรู้ กิจกรรมมีส่วนในการกระตุ้นความสนใจผู้เรียนตลอดจนหลักสูตรเหมาะสมกับเวลา มี

ความชัดเจนของขั้นตอนการเรียนรู้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและมีปัจจัยที่เป็นเงื่อนไขต่อการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ วัตถุประสงค์ของบทเรียน เนื้อหาสาระของบทเรียน ความแตกต่างของผู้เรียนระยะเวลา ความสนใจของผู้เรียน สภาพแวดล้อม ทุนทรัพย์และเครื่องมือ อุปกรณ์ ความชำนาญของผู้สอน

การสอนภาคปฏิบัตินั้นมีความสำคัญมาก โดยเฉพาะวิชาอาชีพเพราะจะต้องเรียนรู้จากของจริงฝึกเอาจากของจริงทั้งสิ้น การสอนภาคปฏิบัติจึงหมายถึง การสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดสอบความรู้หรือนือหาที่เรียนไปได้คั้น (พบหรือ ไม่พบ) ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง ได้ประยุกต์เนื้อหา กับสภาพความจริง ได้ฝึกฝนลงมือทำตามความรู้ที่เรียนไป ซึ่งมีความสำคัญดังนี้ คือ

1. เป็นการนำความรู้ไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ เพราะการปฏิบัติจะต้องประมวลความรู้ทุกแขนงวิชามาใช้
2. เป็นการขยายและเพิ่มพูนประสบการณ์นอกเหนือจากสิ่งที่ได้รับในชั้นเรียน
3. ช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสพิสูจน์แสวงหาสิ่งต่าง ๆ
4. เป็นการเชื่อมโยงทฤษฎีที่เรียนรู้ไปสัมพันธ์กับปัญหาสังคมและช่วยแก้ปัญหาสังคม (ไพฑูริย์ สนิตารัตน์, 2524 : 95)

หน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญ (2535 : 9) ได้สรุปแนวการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนไว้ดังนี้ คือ ต้องให้ความรู้ความเข้าใจรายละเอียดในกิจกรรมนักเรียน แต่ครู-อาจารย์ โดยการให้ศึกษาเอกสารและอภิปรายร่วมกัน จากเอกสารต่างๆ ประชุมจัดทำตารางวิเคราะห์ และแผนปฏิบัติการระดับโรงเรียนของกิจกรรมแต่ละประเภท ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ และจัดให้มีกิจกรรมประเมินผลกิจกรรมแต่ละประเภท ซึ่งในแต่ละกิจกรรมนั้นจะมีปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือปัจจัยนำเข้านี้ คือ 1) โครงการ แผนปฏิบัติ แนวปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรม 2) ความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์ผู้รับผิดชอบการจักกิจกรรม 3) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจต่อกระบวนการจัดกิจกรรม 4) นักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของตนเอง 5) ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์วัสดุต่าง ๆ สำหรับจัดกิจกรรม 6) ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม 7) การบริหาร การประสานงาน และความคล่องตัวต่อการจัดกิจกรรม โดยใช้กระบวนการคือ ครู-อาจารย์ได้ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงตามกระบวนการกลุ่มในเรื่อง การกำหนดจุดประสงค์ของกิจกรรม กำหนดทางเลือกหลากหลายและทางเลือกที่จะปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุจุดประสงค์คือ จัดทำแนวปฏิบัติกิจกรรม (ขั้นตอนการปฏิบัติ) การกำหนดจุดประสงค์ที่สำคัญ การลงมือปฏิบัติจริงตามแผนที่วางไว้ การประเมินผลระหว่างการเดินทาง การจัดแสดงผลงานและเผยแพร่ผลงาน การประเมินผลรวม ซึ่งผลผลิตที่ได้สำหรับนักเรียนจะทำให้มีทักษะกระบวนการในการทำงาน ใช้กระบวนการในการทำงานต่าง ๆ จนเป็นนิสัย มีคุณธรรม จริยธรรมที่พึงประสงค์เกิดการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น

2.2 โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา คือ โครงการที่มุ่งแก้ปัญหาสภาพการด้อยโอกาสในการศึกษาต่อของเยาวชนที่อยู่ในชนบทที่ห่างไกลและยากจน ได้มีโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยนักเรียนไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด ซึ่งวัตถุประสงค์ของโครงการพอสรุปได้ดังนี้ (วิรพล นาคบาง, 2538 :13) คือ ยกระดับการศึกษาจากระดับประถมศึกษาให้ได้เรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้ทันต่อข่าวสารเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอยู่เสมอ นอกจากนี้ ยังเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้นด้วย ส่วนเป้าหมายของโครงการนั้นมีโครงการนำร่องในปีการศึกษา 2533 จำนวน 216 โรงเรียนและจะเพิ่มขึ้นเป็นปีละ 1,000 โรงเรียน เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 7 ก็จะสามารถเปิดสอนได้ทั้งสิ้นประมาณ 6,500 โรงเรียน ส่วนด้านคุณภาพนักเรียนจะต้องสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีความประพฤติดี มีคุณธรรม จริยธรรม สนใจใฝ่หาความรู้และฝึกฝนปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเองอยู่เสมอ คือ ต้องเป็นการศึกษาตลอดชีวิต

มาตรการและกิจกรรมในการดำเนินงาน

1. การบริหารหลักสูตรจัดการศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยปรับเนื้อหาสาระของหลักสูตร ให้เหมาะสมกับความต้องการท้องถิ่น พัฒนาการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จัดหนังสืออุปกรณ์ สนับสนุนการเรียนการสอนพัฒนาระบบการนิเทศ ติดตามผลประเมินผล

2. จัดกิจกรรมและโครงการสนับสนุน โดยกำหนดไว้ในช่วงแผนการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 7 ดังนี้คือ จัดตั้งสำนักงานการขยายโอกาสทางการศึกษา ตั้งศูนย์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและวิชาชีพ จัดบริการสุขภาพอนามัย ฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร พัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งความรู้ เป็นศูนย์กลางของชุมชน ตลอดจนหาทุนเพื่อสนับสนุนกิจกรรมของโครงการดังกล่าว

3. การประสานงานเพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและบังเกิดผลดี สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ อาทิเช่น กรมวิชาการ กรมสามัญศึกษา กรมการฝึกหัดครู กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมอาชีวศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ทบวงมหาวิทยาลัยแหล่งภูมิปัญญาและสถานประกอบการในชุมชนท้องถิ่น

จากจุดมุ่งหมาย หลักการ และมาตรการต่างๆ จะเห็นได้ว่า โครงการนี้มุ่งปรับปรุงคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขยายระดับการศึกษาให้สูงขึ้นและทำให้คนมีคุณภาพ สามารถค้นคว้าศึกษาเพิ่มเติมได้ในอนาคต โดยยึดการประสานงานหน่วยงานต่างๆ และชุมชนในท้องถิ่นเป็นหลัก

2.3 หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นที่เกี่ยวข้องกับวิชาเกษตร

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) เป็นหลักสูตรที่มีเป้าหมายคือมุ่งให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมกับตนเอง พัฒนาตนเองมีความรู้พื้นฐานในการทำประโยชน์ให้สังคม มีสุขภาพกายใจที่สมบูรณ์ แก้ปัญหาเป็นทั้งของตนเองและชุมชน มีความเสียสละรู้จักช่วยเหลือผู้อื่น พัฒนาสังคม คือทำงานร่วมกับผู้อื่น รักการทำงานและรู้กระบวนการจัดการ พัฒนาสังคม คือ ปฏิบัติหน้าที่ของตนต่อบ้าน ชุมชน ประเทศ และโลก เข้าใจสภาพและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในชุมชนสามารถเสนอแนวทางพัฒนาชุมชน ภูมิใจในการปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ในฐานะสมาชิกที่ดีของชุมชน ตลอดจนอนุรักษ์และส่งเสริมสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นชุมชน นอกจากนี้ยังมีหลักการดังต่อไปนี้ คือ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536 :1-3)

1. เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของ ตนเอง ด้วยการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สำรวจความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเองด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรายวิชาต่าง ๆ เพิ่มเติมจากวิชาที่กำหนดหรือบังคับให้เรียน
2. เป็นการศึกษาทั่วไปเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบสัมมาอาชีพ หรือการศึกษาต่อ จะใช้ความรู้ที่ได้เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อในระดับที่สูงหรือพื้นฐานในการประกอบอาชีพ จึงกำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพ
3. เป็นการศึกษาที่สนองความต้องการของท้องถิ่นและประเทศชาติการจัดการศึกษาเปิดโอกาสให้ท้องถิ่น ซึ่งได้แก่ กลุ่มโรงเรียน อำเภอ จังหวัดเขตการศึกษา กรมเจ้าสังกัด รวมทั้งหน่วยงานที่ต้องการ

หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นยังเป็นหลักสูตรที่มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาคุณภาพชีวิต และการศึกษาคือ ให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม ตามบทบาทและหน้าที่ของตนในฐานะเป็นพลเมืองดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะเลือกและตัดสินใจประกอบสัมมาชีพ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยในการปรับปรุงงาน ตนเอง และสังคม เสริมสร้างอนามัย ชุมชนและครองชีวิตโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536 : 2-3) ซึ่งมีแนวค่านิยมการดังนี้คือ 1) จัดให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนอย่างหลากหลายเพื่อสำรวจความถนัดและความสนใจ 2) จัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเอง และสามารถแสวงหาแนวทางในการพัฒนาตนเอง 3) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางด้านวิชาการอย่างเต็มความสามารถ และได้มีโอกาสหาความรู้ และทักษะจากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ 4) จัดให้มีการศึกษา ติดตาม และแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 5) ในการจัดการเรียนการสอนให้ใช้วิธีผสมผสาน การให้ความรู้กับการปฏิบัติจริง โดยเน้นกระบวนการเรียนรู้กระบวนการ

การคิดอย่างมีเหตุผล และกระบวนการกลุ่ม 6)ให้ท้องถิ่นปรับรายละเอียดเนื้อหาของรายวิชาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดในการสร้างสรรค์งาน 7) ในการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องการเสริมค่านิยม และการพัฒนาจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ 8) ในการเสริมสร้างค่านิยมที่ระบุไว้ในจุดหมาย ต้องปลูกฝังค่านิยมที่เป็นพื้นฐาน เช่น ขยัน ซื่อสัตย์ อุตุน มีวินัย รับผิดชอบควบคู่ไปด้วย 9) ในการจัดการเรียนการสอน ให้คำนึงถึงความต่อเนื่อง กับหลักสูตรประถมศึกษาด้วย ซึ่งการจัดการเรียนการสอนนั้น ประกอบไปด้วยกลุ่มวิชาภาษา กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ กลุ่มสังคมศึกษา กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพ กลุ่มวิชาการงานและอาชีพ และกิจกรรม ซึ่งแต่ละกลุ่มวิชาดังกล่าวได้จัดไว้เป็นวิชาบังคับแกน วิชาบังคับเลือกและวิชาเลือกเสรี พร้อมทั้งกิจกรรมตามโครงสร้างหลักสูตรซึ่งผู้เรียนทุกคนต้องเข้าร่วม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536 : 12)

สำหรับวิชาเกษตร หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นได้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท วิชาคือ (สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536 : 3-4)

1. หมวดวิชาการงานนั้น มีจุดประสงค์เพื่อให้มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นเกี่ยวกับความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันให้ปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามกระบวนการทำงาน มีนิสัยรักการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีคุณธรรมในการทำงานและสามารถพึ่งตนเองได้ ซึ่งกระบวนการต่าง ๆ เหล่านี้ครูจะต้องให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ฉะนั้นการประเมินอาจจะไม่ได้ดูจากผลผลิตแต่จะดูที่กระบวนการเป็นหลักแบ่งได้เป็น

1. วิชาบังคับเลือก ได้แก่

1.1 วิชาแกนเกษตรพื้นฐาน เป็นวิชาบังคับเลือก 1 หน่วยการเรียนรู้ ในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ซึ่งมีทั้งหมด 5 รายวิชาให้เลือกเรียน 4 รายวิชา โดยเรียนภาคเรียนละ 1 รายวิชา

1.2 วิชาโครงการในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถเลือกทำโครงการทางการเกษตรได้ตามความเหมาะสมกับท้องถิ่นได้อีก 2 หน่วยการเรียนรู้

2. วิชาเลือกเสรีหรือวิชาอาชีพนั้น ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ 2 เลือกเรียนได้ 10 หน่วยการเรียนรู้และจะเพิ่มมากขึ้นในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถึง 13 หน่วยการเรียนรู้ ซึ่งมีจุดประสงค์การสอนดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,กระทรวงศึกษาธิการ, 2536 : 6,57)

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในหลักของวิชาชีพพอที่จะนำไปปรับปรุงการดำรงชีวิต

2. เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะและความสามารถในอาชีพอย่างเพียงพอที่จะนำไปประกอบอาชีพตามสมควรแก่วัย

3. เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพและมีคุณภาพในการประกอบอาชีพ

4. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการจัดการ การตลาด และการร่วมมือในการประกอบกิจการหรือธุรกิจ

5. นักเรียนสามารถค้นพบความถนัด ความสนใจ ความต้องการของตนเอง และประกอบอาชีพได้

ซึ่งหลักสูตรฉบับนี้ ได้มุ่งเน้นการสอนวิชาชีพให้ประสบผลสำเร็จ ให้สอดคล้องกับสภาพอาชีพในท้องถิ่นชุมชน สามารถจัดรายวิชาชีพเป็นกลุ่มอาชีพลักษณะเดียวกัน ต่อเนื่องกัน แบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ 4 กลุ่ม คือ กลุ่มงานผลิต กลุ่มงานบริการ กลุ่มงานเริ่มงานผลิตและงานบริการ และกลุ่มปฏิบัติอาชีพอิสระระหว่างเรียนแต่ละกลุ่มวิชาเปิดโอกาสให้โรงเรียนและผู้เรียนเลือกใช้วัสดุท้องถิ่น และสอดคล้องทักษะ เทคนิคอาชีพของท้องถิ่นได้ และแต่ละวิชาเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงทะเบียนเรียนต่อเนื่อง เพื่อฝึกทักษะและอาชีพเพิ่มเติม จัดรายวิชาชีพให้สามารถลงทะเบียนเรียนเพื่อประกอบอาชีพระหว่างเรียนได้ โดยให้โรงเรียนกำหนดหน่วยการเรียนตามความเหมาะสมกับอาชีพรวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนวิชาชีพจากหลักสูตรอื่นที่เทียบเท่าหรืออยู่ในระดับเดียวกันกับที่กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติ เปิดโอกาสให้ท้องถิ่นเสนอรายวิชาชีพเพิ่มเติมได้ตามสภาพอาชีพในท้องถิ่น และยอมรับประสบการณ์จากภายนอกโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกระทรวงศึกษาธิการ, 2536 : 70-96) หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นนี้ เป็นหลักสูตรที่มีความสอดคล้องเหมาะสมกับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามาก เพราะจะผลิตบุคคลที่ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นจริงๆ ไม่ว่าจะป็นชุมชนเกษตรกรรมหรือไม่ก็ตาม เพราะมีความอิสระในการทำหลักสูตรท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม ส่วนการจัดวิชาทางการเกษตรได้แบ่งออกดังนี้

1. วิชาเลือกเสรีทางการเกษตร กลุ่มที่ 1 งานผลิตเป็นวิชาที่กล่าวถึงการผลิตทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับงานอาชีพเกษตร ซึ่งมีรายวิชาต่างๆ รวม 51 รายวิชาแต่ละวิชามีค่าเท่ากับ 1-2 หน่วยการเรียนใช้เวลาเรียน 2-4 คาบ/สัปดาห์ เป็นวิชาที่ว่าด้วยการผลิตพืชต่างๆ การผลิตสัตว์ต่างๆ รวมถึงการผสมดินปลูก การกรีดยาง การทำยางแผ่น การผลิตอาหารสัตว์ เป็นต้น

2. วิชาเลือกเสรีทางการเกษตรกลุ่มที่ 2 งานบริการเป็นด้านวิชาการให้บริการด้านการเกษตร ซึ่งมีจำนวน 2 รายวิชา คือ วิชาการบริการงานเกษตร และวิชาการผลิตก๊าซชีวภาพ

3. วิชาเลือกเสรีทางการเกษตรกลุ่มที่ 3 งานเสริมงานผลิตและบริการ สำหรับรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ได้แก่ วิชาการประกอบธุรกิจขนาดเล็ก การสหกรณ์ งานบัญชีฟาร์ม เป็นต้น

4. วิชาเลือกเสรีทางการเกษตรกลุ่มที่ 4 งานอาชีพอิสระระหว่างเรียน เป็นการปฏิบัติงานอาชีพด้านการเกษตร ซึ่งสามารถลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นๆ และลงมือปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อหารายได้ ซึ่งอาจจะเรียนและทำงานต่อเนื่องได้เรื่อยๆ ลงทะเบียนเรียนต่อเนื่องได้ถึง 12 หน่วยการเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2536 : 58-68)

จากวิชาเลือกเสรีทางการเกษตรนี้ ถ้าหากโรงเรียนสามารถจัดให้นักเรียน ได้ลงเรียนและมีโอกาสได้ปฏิบัติอย่างครบถ้วนและเป็นรูปแบบของการเกษตรที่ครบวงจร นักเรียนก็จะออกไปสู่ตลาดแรงงาน โดยเฉพาะงานด้านการเกษตร ได้อย่างมั่นใจ และเป็นเกษตรกรที่มีคุณภาพได้

2.4 การจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา

วิชาเกษตรเป็นวิชาที่พูดถึงเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิต จึงมีหลักการที่แตกต่างจากวิชาอื่นๆ คือ ไม่สามารถที่จะหาคำบรรยายใดเพื่อให้มองเห็นรูปธรรมเท่ากับการให้นักเรียน ได้ปฏิบัติจริง แต่ก็มีแนวทางการจัดการ หรือมีหลักการสอนให้บังเกิดผลดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2535 : 461-462) 1) ผู้สอนต้องเข้าใจจุดมุ่งหมาย หลักการและโครงสร้างของหลักสูตรอย่างชัดเจน เพื่อสามารถทราบแนวทางที่จะจัดการเรียนการสอนแก่ผู้เรียน 2) ทำความเข้าใจจุดประสงค์ของวิชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาเกษตร 3) กำหนดจุดประสงค์ปลายทางให้ชัดเจน 4) เน้นการสอนให้เหมาะสมกับรายวิชา และจุดประสงค์การเรียนรู้อื่นๆ 5) จัดสอนให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และสภาพปัญหาที่นักเรียนประสบ 6) การจัดชั้นเรียนควรจัดให้มีสภาพพอเหมาะไม่มากเกินไป 7) ควรใช้วิทยากรท้องถิ่นมาช่วยในการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน หรือส่งนักเรียนไปฝึกหรือศึกษานอกสถานที่ 8) การประเมินผลหารเรียน ต้องพิจารณาจากจุดประสงค์ของการสอน

กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ (2521 : 18-20) ได้สรุปว่า การจัดการสอนการเรียนวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะประสบผลสำเร็จ ได้นั้น ผู้ปกครองและนักเรียนต้องเข้าใจในการสอนการเรียนวิชาชีพ และความเข้าใจต้องตรงกันด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสนใจ และเห็นความสำคัญของวิชาชีพ ครูผู้สอนวิชาชีพต้องมีความรู้ทักษะทางวิชาชีพดีพอ และมีความตั้งใจจริงในการสอนวิชาชีพสถานศึกษามีความพร้อมในทุกด้านจะช่วยในการดำเนินการสอนการเรียน ได้ผลดีตลอดจนแหล่งวิทยากร สถานประกอบการ สถานประกอบอาชีพอิสระที่อยู่ใกล้สถานศึกษารวมถึงบุคคลในท้องถิ่นที่มีความสามารถ ทักษะในวิชาชีพเฉพาะด้าน ซึ่งอาจจะให้ความร่วมมือสถานศึกษาได้ ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ สถานศึกษาแต่ละแห่งมีความพร้อมไม่เหมือนกัน จึงเป็นสาเหตุให้การจัดการสอนการเรียนวิชาอาชีพแต่ละแห่งมีปัญหาอยู่เสมอ

นอกจากนี้ นพคุณ ศิริวรรณ และคณะ(2538 : 23) ได้ให้หลักการและแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพเกษตรให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ด้านความรู้ ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้วิชาครุเกษตรเฉพาะสาขามีความรู้ด้านการจัดการวิชาเกษตรที่เหมาะสมกับท้องถิ่น ซึ่งครูเกษตรจะต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติดังนี้ 1) พัฒนาการเองให้มีความรู้กว้างขวาง และลึกซึ้งในสาขาวิชาที่ตนเองต้องสอน 2) กระตุ้นเตือนให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพื่อประยุกต์ใช้ในการเรียนวิชาอาชีพได้เท่าที่จะทำได้ 3) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนค้นคว้าหา

ความรู้ต่าง ๆ จากความรู้ในสาขาวิชาอย่างเต็มความสามารถ 4) เตรียมเครื่องมือประกอบการค้นคว้าให้ผู้เรียนถือปฏิบัติตามความต้องการตลอดเวลา

2. ด้านทักษะเกษตร ซึ่งจะต้องให้นักเรียนมีประสบการณ์ตรงทางอาชีพอย่างครบกระบวนการของด้านทักษะ คือ 1) พัฒนาทักษะในสาขาวิชาเกษตร 2) พัฒนาทักษะด้านการจัดการอาชีพเกษตรซึ่งในการพัฒนาด้านทักษะนั้นอาจทำได้หลายวิธีด้วยกัน คือ การจัดการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารการสอนและเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติตามกระบวนการสอนโดยใช้โครงการ ฝึกงานในสถานประกอบการอาชีพ จัดตั้งกลุ่มประกอบอาชีพอิสระ

3. ด้านการจัดการอาชีพเกษตร คือ การพัฒนาความสามารถในการจัดการให้เกิดกระบวนการทางอาชีพ ควรจัดให้นักเรียนดำเนินธุรกิจจริงในอาชีพมีขั้นตอนในการดำเนินงานคือ 1) สำรวจข้อมูลการตลาด 2) สรุปข้อมูล เพื่อตัดสินใจในการเลือกดำเนินธุรกิจ 3) วางแผนการดำเนินธุรกิจ 4) ดำเนินการตามแผน 5) ประเมินผลสำเร็จของงาน 6) ปรับปรุงและพัฒนางาน

4. ด้านการส่งเสริมเจตคติ และคุณธรรมในการประกอบอาชีพ ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ เพราะจะช่วยให้การประกอบอาชีพดำเนินไปด้วยความพึงพอใจและมีความสุข การสร้างเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นสามารถสร้างได้โดยกระบวนการดังนี้ คือ 1) ขั้นสังเกต เป็นการพิจารณาข้อมูล เหตุการณ์ การกระทำที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพทุกประเภท 2) ขั้นวิเคราะห์เป็นการพิจารณาผลที่เกิดขึ้นจนแรกให้เห็นข้อดี - ข้อไม่ดี เหมาะสม-ไม่เหมาะสม พพอใจ-ไม่พอใจ 3) ขั้นสรุปเป็นการรวมแนวความคิดแนวปฏิบัติด้วยเหตุผลของความพอใจในการประกอบอาชีพจำเป็นต้องยึดคุณธรรมเป็นกิจนิสัย ฉะนั้น การเรียนการสอนวิชาอาชีพด้านการสร้างเสริมคุณธรรมในการประกอบอาชีพ ควรวิเคราะห์คุณธรรมที่ต้องการให้ชัดเจน และดำเนินการตามสภาพที่เหมาะสม ซึ่งควรปฏิบัติดังนี้ 1) กิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้นักเรียน ได้คิด ได้ปฏิบัติและมีความรู้สึกพึงพอใจในงานและกิจกรรมต่าง ๆ 2) จัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง 3) ติดตามประเมินผลการปฏิบัติและการพัฒนา 4) จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและแบบอย่างที่ดีที่เอื้อต่อการสร้างเสริมคุณธรรม 5) บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนต้องมีการร่วมคิดร่วมทำในการจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมอย่างจริงจัง

การจัดกระบวนการเรียนการสอนด้านความรู้ ทักษะในสาขาอาชีพและการสร้างเจตคติคุณธรรมอันดีในวิชาอาชีพ ในสาขาอาชีพต่าง ๆ จนนักเรียนเปลี่ยนพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการแล้ว การที่นักเรียนจะใช้มวลประสบการณ์ที่มีให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพนั้นต้องนำมวลประสบการณ์นี้มารวบรวมหรือจัดเข้าด้วยกัน (นพคุณ ศิริวรรณ และคณะ , 2538:25-26)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการเกษตรในโรงเรียน

นवलสมร ชมะสุนทร (2531.บทคัดย่อ) ได้กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการเกษตรของโรงเรียนไว้ดังนี้คือ ปัญหาด้านบุคลากร โรงเรียนส่วนใหญ่ขาดการดำเนินงานเนื่องจากขาดครูที่มีความรู้ทางการเกษตร ครูขาดทักษะและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ขาดเจตคติที่ดีต่อการสอน ขาดการวางแผนการสอน ครูส่วนใหญ่มักสอนไปอย่างไร้จุดหมายและยังขาดเทคนิคในการสอนที่ส่งเสริมความคิด การทำ การแก้ปัญหา ตลอดจนการเลือกใช้สื่อสารเรียนที่เหมาะสมกับวัยความสามารถ ความสนใจ และสภาพชุมชน โรงเรียนไม่ให้ความสำคัญการเรียนกลุ่มการทำงานและพื้นฐานอาชีพพอสมควร ปัญหาด้านสถานที่ดำเนินการ พื้นที่ทำการเกษตรของโรงเรียนบางโรงเรียนมีไม่เพียงพอ และบางโรงเรียนไม่ได้ใช้เนื้อที่ให้เป็นประโยชน์อย่างเต็มที่ สภาพดินไม่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตรเนื่องจากดินมีปัญหา เช่น ดินเปรี้ยว ดินเค็ม ทำให้การปลูกพืชผักสวนครัวไม่ได้ผลผลิตเท่าที่ควร ปัญหาด้านแหล่งน้ำ พบว่าแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรของโรงเรียนใช้น้ำจากสระและบ่อน้ำและคลองซึ่งขาดแคลนน้ำในบางฤดูกาล ปัญหาด้านผลผลิตทางการเกษตรมักได้ผลผลิตต่ำปัญหาด้านงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ที่ได้รับไม่เพียงพอ ซึ่งจาก ปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้ทำให้แต่ละโรงเรียน มีความพร้อมในการจัดการศึกษาเกษตรในการจัดการปฏิบัติที่แตกต่างกันไปตามสภาพต่างๆ ของท้องถิ่นนั้น

นอกจากนี้ ในด้านวิธีการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้มีผู้ทำการศึกษา เช่น ทิพวรรณ สนะพันธ์ นงศ์เยาว์ คลังวิจิตร พรพิมพ์ นิพัทธ์สุขกิจและ สุมาลี กุลประดิษฐ์ (อ้างโดยนพคุณ ศิริวรรณ และคณะ, 2538:20) ได้สรุปไว้ว่า วิธีการสอนภาคปฏิบัติที่ครูใช้มากที่สุด คือ การสาธิต การปฏิบัติประกอบ และให้นักเรียนฝึกทำโครงการเกษตร การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอนพบว่า มีการแบ่งคะแนนเป็นภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติ และวัดตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนมีความพร้อมน้อย ตลอดจนครูผู้สอนทางด้านการเกษตรยังขาดแคลน การกิจของครูเกษตรมีมากเกินไป

2.6 งานวิจัยเกี่ยวข้อง

ปรีชา ตราธารธิพย์ (2522 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครูเกษตรและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการใช้ที่ดินเพื่อการศึกษาด้านการเกษตรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 12 พบว่า โรงเรียนมัธยมเน้นการฝึกปฏิบัติหนักไปทางด้านพืชมากกว่าสัตว์ การใช้ที่ดินในโรงเรียน ปรากฏว่าได้ผลคุ้มค่า การขาดแคลนน้ำเป็นปัญหาสำคัญยิ่ง เครื่องมือเครื่องใช้ในทาง

เตรียมพื้นที่ ส่วนมากใช้เครื่องมือประเภทแรงงานคน ซึ่งสอดคล้องกับบทพรีนซ์ จำลองพันธ์ (2522 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูเกษตรและผู้บริหารเกี่ยวกับการใช้ที่ดินทางการเกษตรของโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 8 พบว่าครูเกษตรและผู้บริหารส่วนใหญ่มีความพอใจในการเกษตรและเห็นว่าควรเน้นในเรื่องปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสพการณ์ตรง และทักษะทางการเกษตรอย่างแท้จริง ที่ดินของโรงเรียนที่ใช้ประกอบการสอนวิชาเกษตรกรรมที่จำนวนเพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่เรียนวิชาเกษตรในโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ จัดให้มีกิจกรรมเกี่ยวกับการใช้ที่ดินในทางฝึกปฏิบัติทางด้านพืชและด้านสัตว์ เช่นเคียวกับ พืชชา ขวัญทอง (2523 : 11-16) ได้ศึกษาเรื่องปัญหาการสอนวิชาเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจากการศึกษาพบว่าโรงเรียนได้รับการสนับสนุนการสอนการเกษตรน้อย ทำให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปไม่ได้ตามต้องการตรงเรียนส่วนใหญ่มีงบประมาณค่าใช้จ่ายการสอนวิชาเกษตร เช่นเงินบำรุงการศึกษา และเงินงบประมาณ ค่าวัสดุครุภัณฑ์ มักจะถูกนำไปใช้ทางด้านอื่นๆ และโรงเรียนยังขาดความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรม

พรทิพย์ นิตพัทธ์สุภกิจ (2525 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการจัดสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโรงเรียนมัธยมศึกษาใน เขตการศึกษา 6 พบว่าการสอนวิชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้นประสบปัญหาและอุปสรรคหลายประการโดยที่ หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันเช่นขาดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ขาดครู-อาจารย์เกษตร ขาดพื้นที่ในการฝึกปฏิบัติงานเกษตรของนักเรียน ขาดงบประมาณ

ถาวร แสงใจ้ว (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่เปิดสอนวิชาชีพทั่วๆ ไปในสายงานบ้านและงานเกษตร สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ วิธีสอนส่วนใหญ่ใช้การปฏิบัติ การบรรยาย ดำเนินการสอนภายในโรงเรียน โรงเรียนมีสถานที่ให้นักเรียนปฏิบัติงานครูผู้สอนวิชาชีพเกษตรส่วนใหญ่ขาดความรู้ด้านวิชาชีพโดยตรง ครูขาดทักษะในการผลิตเอกสารประกอบการสอนวิชาชีพที่จำเป็น ตลอดจนอุปกรณ์การเรียนการสอน ขาดงบประมาณที่จะใช้ในการดำเนินการตามแผนการเรียนอาชีพ

บุญเสริม สุริยา (2532 : 67-87) ได้ศึกษาการจัดการเรียนการสอน วิชาชีพท้องถิ่นของผู้บริหารและครู อาจารย์โรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา กรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 8 พบว่าผู้บริหารและครู อาจารย์ ประสบปัญหาไม่แตกต่างกันในด้านผู้สอนมีจำนวนน้อยรับผิดชอบงานหลายด้าน ผู้เรียนมีฐานะยากจน วัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอมีคุณภาพต่ำ ขาดงบประมาณด้านนี้ทิศคึดตามผลการฝึกงาน และสถานฝึกงานนอกโรงเรียนมีจำนวนน้อย

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงการเรียนการสอนวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมพบว่า การที่โรงเรียนจะสามารถจัดการเรียนการสอนวิชาชีพให้

เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรได้นั้น วิชาที่เปิดสอนต้องสอดคล้องกับแบบแผนการผลิตของชุมชน และโรงเรียนจะต้องรู้จักนำทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพ มองเห็นศักยภาพของชุมชน รู้จักดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดการเรียนการสอน โดยการพัฒนาตนเอง และเรียนรู้จากชุมชน มีการจัดการเรียนการสอนในแบบที่หลากหลาย เพื่อฝึกให้นักเรียนมีความรู้ ทักษะ รู้จักวิเคราะห์ รู้จักมองช่องทางในการประกอบอาชีพ มีคุณลักษณะที่ดี เช่น ความรับผิดชอบ ความขยัน อดทน

วิรพล นาคบาง (2538 : 59) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลคือ ระยะเวลาในการเรียนการสอนของครู ความพร้อมของอุปกรณ์ทางการเกษตร สถิติการมาเรียนของนักเรียน ประสิทธิภาพอาชีพเกษตร และการใช้สื่อการสอน

นพคุณ ศิริวรรณ และคณะ (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย พบว่าครูอาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรส่วนใหญ่นอกจากสอนวิชาเกษตรแล้ว ต้องทำการสอนวิชาอื่นๆ ด้วย เพราะครูวิชาอื่นไม่เพียงพอ ในการสอนได้แก่ปัญหาต่างๆ ทั้งทางด้านปัญหาพื้นที่บริเวณไม่เพียงพอในการฝึกปฏิบัติของนักเรียน มีสื่อการสอนจำกัด และขาดงบประมาณ

อมร บุญช่วย (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและความต้องการการเรียนการสอนวิชาชีพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เขตการศึกษา 3 พบว่า นักเรียนต้องการวิธีการสอนแบบการปฏิบัติจริงเป็นรายบุคคลมากกว่าการเรียนเป็นรายกลุ่ม โรงเรียนยังขาดแคลนสื่ออุปกรณ์และงบประมาณ นอกจากนี้ยังพบปัญหาในเรื่องความรู้ ความเข้าใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงาน

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจ การจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติ วิเคราะห์ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติ ของครูอาจารย์เกษครในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์เพื่อเป็นแนวทางการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาเกษคร ในโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาให้มีความก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครู-อาจารย์ที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหมวดวิชาเกษครในโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ โรงเรียนละ 1 คน เป็นตัวแทนครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษครทุกคนในโรงเรียนแต่ละแห่ง จำนวน 136 แห่ง ก็จะ ได้ประชากรจำนวน 136 คน ทำการศึกษาจากประชากรทั้งหมด

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยดำเนินการดังนี้

1. ได้ศึกษาเอกสาร หลักสูตร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องการเรียนการสอนวิชาเกษคร

2. ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้มีประสบการณ์ต่างๆ

3. กำหนดประเด็นคำถาม ของแบบสอบถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

4. นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม แล้วนำมาปรับปรุง

5. เสนอบัณฑิตปรับปรุง ให้อาจารย์ที่ปรึกษาคูอีกครั้งเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

6. นำร่างแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อคำถาม โดย
มีผู้เชี่ยวชาญดังนี้

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้ง 1. คร.คณิธิ ดิษขุบุตร อาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์เกษคร คณะครุศาสตร์
อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

2.นางสาวบุญเยี่ยม สงวนสิน หัวหน้าฝ่ายพัฒนางานวิชาการ สำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

3. นายดวงพล อนอมสิงห์ หัวหน้าฝ่ายวิจัยและประเมินผล สำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

4. นายพล สังข์แก้วศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
เพชรบูรณ์

5. นายคณิต ฤทธิรอด หัวหน้าหมวดวิชาเกษตร โรงเรียนน้ำหนาววิทยาคม
อำเภอน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์

7. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงดีแล้ว ไปทดลองใช้กับครู-อาจารย์เกษตรที่ทำหน้าที่หัวหน้า
หมวดวิชาเกษตรในโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู จำนวน 30
คน หาความเชื่อมั่นตามสูตรของ ครอนบัท (Cronbach) โดยการหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (α
coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.96 และนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากหัวหน้าหมวดวิชาเกษตร
ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
เพชรบูรณ์ จำนวน 136 คน จาก 136 โรงเรียน

3.3 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะการทำงาน
ประสบการณ์ในการสอน งานที่รับผิดชอบของครู-อาจารย์เกษตรในโครงการขยายโอกาสทาง
การศึกษา สภาพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบและเติมคำ

ตอนที่ 2 สอบถาม เกี่ยวกับการ จัดวิชาเกษตรในโรงเรียน การจัดกิจกรรมการสอนภาค
ปฏิบัติ ลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกลุ่มการทำงาน และกลุ่มวิชาอาชีพกลุ่มงานผลิต
งานบริการ งานเสริมงานผลิตและงานบริการ และงานอาชีพอิสระระหว่างเรียนตามปัจจัยที่นำมาจัด
กิจกรรม 7 ประการดังนี้ 1) โครงการแผนปฏิบัติแนวปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรม 2)
ความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์ เกษตรต่อกระบวนการกิจกรรม 3) นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ
ต่อกระบวนการจัดกิจกรรม 4) นักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจต่อ
ตนเอง 5) ความพร้อมของสื่ออุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ สำหรับจัดกิจกรรม 6) ความเหมาะสมของอาคาร
สถานที่ ต่อการจัดกิจกรรม 7) การบริหาร การประสานงานและความคล่องตัวต่อการจัดกิจกรรม
ซึ่งแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5
ระดับดังนี้ 5 หมายถึงว่ามีระดับการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4 หมายถึงว่ามีระดับการปฏิบัติในระดับมาก

3 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติในระดับปานกลาง

2 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติในระดับน้อย

1 หมายความว่า มีระดับการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติต่าง ๆ ตามปัจจัยที่นำมาจัดกิจกรรม 7 ประการ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน 5 ระดับดังนี้

5 หมายความว่า มีปัญหาและอุปสรรคระดับมากที่สุด

4 หมายความว่า มีปัญหาและอุปสรรคระดับมาก

3 หมายความว่า มีปัญหาและอุปสรรคระดับปานกลาง

2 หมายความว่า มีปัญหาและอุปสรรคระดับน้อย

1 หมายความว่า มีปัญหาและอุปสรรคระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 เป็นข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าจะทำให้การจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชานกษตรให้ประสบผลสำเร็จซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. เสนอขอให้งานบัณฑิตศึกษาคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือถึงผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ในการให้ครู-อาจารย์ผู้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหมวดวิชานกษตรกรรมในโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาตอบแบบสอบถามโรงเรียนละ 1 คน

2. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาโดยผ่านไปยังสำนักงานการศึกษาแต่ละอำเภอจำนวน 136 ชุดและได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืน จำนวน 110 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.88

3. เมื่อรวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยแล้วนำมาวิเคราะห์ทางสถิติด้วยค่าร้อยละค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows (statistical package for the social sciences for windows releas 6.13) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตาราง แล้วแปรผลโดยการบรรยายโดยแบบสอบถามตอนที่ 1 และตอนที่ 3 ส่วนที่ 2 หากค่าร้อยละ ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ส่วนที่ 1 หากค่าคะแนนเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ซึ่งกำหนดค่าคะแนนเฉลี่ยสำหรับระดับที่ปฏิบัติโดยใช้เกณฑ์ของ รวีวรรณ จีนะตระกูล (2538 :164)

ระดับมากที่สุด

มีค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง

4.50-5.00

คะแนน

ระดับมาก	มีค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	3.50-4.49	คะแนน
ระดับปานกลาง	มีค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	2.50-3.49	คะแนน
ระดับน้อย	มีค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.50-2.49	คะแนน
ระดับน้อยที่สุด	มีค่าคะแนนเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.49	คะแนน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพทั่วไปในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรกรรมตามปัจจัยที่นำมาจัดกิจกรรม 7 ประการคือ โครงการแผนปฏิบัติ แนวปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมความรู้ความเข้าใจของครูอาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจต่อกระบวนการจัดกิจกรรม โอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของตนเอง ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่างๆ สำหรับจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ การบริหาร การประสานงานและความคล่องตัวต่อการจัดกิจกรรม ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรกรรมตามปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ได้ผลการวิจัยดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 สถานภาพทั่วไปของหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรม

รายการ	จำนวน (N = 110)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	93	84.55
หญิง	17	15.45
อายุ		
น้อยกว่า 31 ปี	4	3.64
31 – 40 ปี	51	46.36
41 – 50 ปี	47	42.73
มากกว่า 50 ปี	5	7.27
อายุสูงสุด 58 ปี ต่ำสุด 25 ปี เฉลี่ย 40.31 ปี		

เอกสารนี้เป็นทรัพย์สินของกรมการศึกษานานาชาติ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N = 110)	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
โสด	21	19.09
สมรส	84	76.36
ม้าย	5	4.55
อายุราชการ		
น้อยกว่า 11 ปี	23	20.91
11 – 20 ปี	46	41.82
21 – 30 ปี	30	27.27
มากกว่า 30 ปี	11	10.00
อายุราชการสูงสุด 36 ปี ต่ำสุด 1 ปี เฉลี่ย 17.30 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.07		
ตำแหน่งในปัจจุบัน		
อาจารย์ 1	24	21.82
อาจารย์ 2	75	68.18
ผู้อำนวยการ/ครูใหญ่	11	10.00
ระดับการศึกษา		
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	7	6.36
ปริญญาตรี	100	90.91
ปริญญาโท	3	2.73
วุฒิการศึกษาทางการเกษตร		
ไม่มี	56	50.91
มี	54	49.03
ป.ศ.สูง	(2)	(1.82)
ค.อ.บ.	(2)	(1.82)
ศศ.บ.	(2)	(1.82)
ค.บ.	(18)	(16.36)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N = 110)	ร้อยละ
ประสบการณ์สอน		
น้อยกว่า 11 ปี	24	21.82
11 – 20 ปี	49	44.55
21 – 30 ปี	26	23.63
มากกว่า 30 ปี	11	10.00
ประสบการณ์สอน สูงสุด 36 ปี ต่ำสุด 1 ปี เฉลี่ย 16.95 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.82		
ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตร		
น้อยกว่า 11 ปี	79	71.82
11 – 20 ปี	26	23.65
21 – 30 ปี	3	2.72
มากกว่า 30 ปี	2	1.81
ประสบการณ์สอน สูงสุด 35 ปี ต่ำสุด 1 ปี เฉลี่ย 8.29 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.74		
เงินเดือน		
น้อยกว่า 10,001 บาท	24	21.82
10,001 – 15,000 บาท	55	50.00
15,001 – 20,000 บาท	22	20.00
มากกว่า 20,000 บาท	9	8.18
เงินเดือน สูงสุด 23,260 บาท ต่ำสุด 6,360 บาท เฉลี่ย 13,061.64 บาท		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N = 110)	ร้อยละ
ที่พักปัจจุบัน		
บ้านพักครู	27	24.55
บ้านพักของตนเอง	73	66.36
บ้านเช่า	10	9.09
จำนวนคาบที่สอนในเวลาราชการ		
น้อยกว่า 11 คาบ	19	17.27
11 – 20 คาบ	37	33.64
21 – 30 คาบ	46	41.82
มากกว่า 30 คาบ	8	7.27
คาบสอนสูงสุด 35 คาบ ต่ำสุด 4 คาบ เฉลี่ย 19.50 คาบ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.94		
จำนวนคาบที่สอนนอกเวลาราชการ		
ไม่ได้สอน	102	92.73
สอน	8	7.27
2 คาบ	(3)	(2.72)
5 คาบ	(2)	(1.82)
6 คาบ	(2)	(1.82)
21 คาบ	(1)	(0.91)

จากตารางที่ 4.1 แสดงสถานภาพทั่วไปของหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรม จากการศึกษาพบว่า หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 84.55 มีอายุเฉลี่ย 40.31 ปี โดยมีอายุสูงสุด 58 ปี อายุต่ำสุด 25 ปี มีอายุน้อยกว่า 31 ปี ร้อยละ 46.36 อายุ 31- 40 ปี ร้อยละ 42.73 อายุ 41 – 50 ปีและอายุมากกว่า 50 ปี ส่วนใหญ่สมรสแล้ว ร้อยละ 76.36 มีอายุราชการเฉลี่ย 17.30 ปี โดยมีอายุราชการสูงสุด 36 ปี มีอายุราชการต่ำสุด 1 ปี อายุราชการตั้งแต่ 11 – 20 ปี มากที่สุดร้อยละ 41.82 ตำแหน่งทางวิชาการปัจจุบันพบว่า หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมส่วนใหญ่มีตำแหน่งทางวิชาการคือ อาจารย์ 2 มีมากที่สุดร้อยละ 68.18 เป็นครูใหญ่ หรือผู้อำนวยการด้วยร้อยละ 10.00

ในด้านระดับการศึกษา พบว่า หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมส่วนใหญ่ จบการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 90.91 แยกเป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาทางด้านการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 49.09 และสามารถแยกตามวิชาเอกต่างๆ ได้ดังนี้ ระดับประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูง ร้อยละ 1.82 ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต ร้อยละ 1.82 ศึกษาศาสตร์บัณฑิต ร้อยละ 1.82 และครุศาสตร์บัณฑิต ร้อยละ 43.63 และพบว่าผู้ที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาอีกร้อยละ 50.91

ในด้านประสบการณ์การสอน พบว่า หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมมีประสบการณ์สอนเฉลี่ย 16.95 ปี โดยมีประสบการณ์สอนสูงสุด 36 ปี ประสบการณ์สอนต่ำสุด 1 ปี สำหรับประสบการณ์สอนระหว่าง 11-20 ปี มีมากที่สุด ร้อยละ 44.55 ประสบการณ์สอนวิชาเกษตรกรรม สูงสุด 35 ปี ประสบการณ์การสอนวิชาเกษตรต่ำสุด 1 ปี และมีประสบการณ์สอนเฉลี่ย 8.29 ปี ส่วนใหญ่มีประสบการณ์สอนวิชาเกษตรกรรมน้อยกว่า 11 ปีเป็นส่วนมาก ร้อยละ 23.64 ในด้านอัตราเงินเดือนเฉลี่ย 13,061.64 บาท อัตราเงินเดือนสูงสุด 23,260 บาท อัตราเงินเดือนต่ำสุด 6,360 บาท ประมาณครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 50.00 มีเงินเดือนระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท ไม่พบว่า หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมมีรายได้อื่นนอกเหนือจากเงินเดือนประจำ หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมมากกว่าครึ่งมีบ้านพักเป็นของตนเองร้อยละ 66.36

ในด้านชั่วโมงสอน หรือคาบสอนของหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรม สอนเฉลี่ย 19.50 คาบ โดยสอนมากที่สุด 35 คาบต่อสัปดาห์ สอนน้อยที่สุด 4 คาบต่อสัปดาห์ โดยคิดเป็นร้อยละได้ดังนี้ สอนน้อยกว่า 11 คาบต่อสัปดาห์ ร้อยละ 17.27 สอน 11 – 20 คาบต่อสัปดาห์ร้อยละ 33.64 สอน 21 – 30 คาบต่อสัปดาห์ ร้อยละ 41.82 และสอนมากกว่า 30 คาบต่อสัปดาห์ ร้อยละ 7.27 และมีเวลาสอนนอกเวลาราชการอีกร้อยละ 7.27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 รายวิชาและระดับที่หัวหน้าหมวดวิชามศษครกรมทำการสอน

รายการ	ระดับที่สอน N=110			
	ประถมศึกษา (ร้อยละ)	มัธยมศึกษา (ร้อยละ)	ประถมและมัธยมศึกษา (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
วิชาเกษตรกรรม	8 (7.27)	50 (45.46)	52 (47.27)	110 (100)
วิชาลูกเสือ-เนตรนารี	15 (13.64)	4 (3.63)	43 (39.09)	62 (56.36)
วิชาจริยศึกษา	14 (12.73)	5 (4.55)	28 (25.45)	47 (42.73)
วิชาภาษาไทย	14 (12.73)	16 (14.54)	10 (9.09)	40 (36.36)
กลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ	24 (21.82)	-	-	-
วิชาพลศึกษา	5 (4.55)	19 (17.27)	13 (11.82)	37 (33.64)
วิชาภาษาอังกฤษ	20 (18.18)	5 (4.55)	4 (3.64)	29 (26.37)
วิชาพระพุทธศาสนา	-	23 (20.91)	-	23 (20.91)
วิชาโครงการ	-	19 (17.27)	-	19 (17.27)
กลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	18 (16.36)	-	-	18 (16.36)
วิชาวิทยาศาสตร์	-	16 (14.55)	-	16 (14.55)
วิชาเลือกเสรี	6 (5.45)	8 (7.27)	1 (0.92)	15 (13.64)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการ (5.45) เพื่อการศึกษา (7.27) นั้น ป้อนญาติ (0.92) ไปใช้ประโยชน์ (13.64) การค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงชื่อของเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้

ตารางที่ 4.2 (ต่อ)

รายการ	ระดับที่สอน N=110			
	ประถมศึกษา (ร้อยละ)	มัธยมศึกษา (ร้อยละ)	ประถมและมัธยมศึกษา (ร้อยละ)	รวม (ร้อยละ)
กิจกรรม-ชุมนุม	-	15	-	15
	-	(13.64)	-	(13.64)
วิชาศิลปะศึกษา	7	6	-	13
	(6.36)	(5.45)	-	(11.81)
วิชาสังคมศึกษา	-	13	-	13
	-	(11.82)	-	(11.82)
วิชาแนะแนว	7	5	-	12
	(6.36)	(4.55)	-	(10.91)
วิชาอาชีพ	-	9	-	9
	-	(8.18)	-	(8.18)
วิชาสุขศึกษา	-	7	-	7
	-	(6.36)	-	(6.36)

จากตารางที่ 4.2 พบว่า หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรม มีการสอนทั้งระดับประถมและระดับมัธยมศึกษาโดยมีการสอนทุกกลุ่มวิชา แต่กลุ่มวิชาที่ทำการสอนมาก สามารถแยกเป็นวิชาที่สอน ได้ดังนี้ สอนวิชาเกษตรรวมร้อยละ 100 รองลงมาสอนวิชาลูกเสือ-เนตรนารีรวม ร้อยละ 56.36 สอนวิชาจริยศึกษารวม ร้อยละ 42.73 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.3 หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายนอกเหนือจากงานสอน ของหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรม

รายการ	จำนวน (N = 110)	ร้อยละ
หน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายนอกเหนือจากงานสอน		
ไม่ได้รับมอบหมายงาน	33	30.00
ได้รับมอบหมาย	77	70.00
งานพัสดุ	(16)	(14.55)
งานวิชาการ	(15)	(13.64)
งานอาคารสถานที่	(12)	(10.91)
งานบริหาร	(10)	(9.09)
งานธุรการ	(7)	(6.36)
งานการเงิน	(6)	(5.45)
งานโครงการอาหารกลางวัน	(4)	(3.64)
งานกิจการนักเรียน	(4)	(3.63)
งานอนามัยโรงเรียน	(3)	(2.73)

หมายเหตุ () คือจำนวนและร้อยละของหน้าที่อื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

จากตารางที่ 4.3 พบว่า หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรม 33 คน (ร้อยละ 30.00) ไม่ได้รับมอบหมายงานอื่นๆ นอกเหนือจากการสอน นอกนั้นจำนวน 77 คน (ร้อยละ 70.00) ได้รับมอบหมายหน้าที่อื่นๆ ได้แก่ คือ งานพัสดุ ร้อยละ 14.55 งานวิชาการร้อยละ 13.64 งานอาคารสถานที่ ร้อยละ 10.91 งานบริหาร ร้อยละ 9.09งานธุรการ ร้อยละ 6.36 งานการเงินร้อยละ 5.45 งานโครงการอาหารกลางวัน ร้อยละ 3.64 งานกิจการ โรงเรียน ร้อยละ 3.63 งานอนามัยโรงเรียนร้อยละ 2.73

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.4 ความต้องการของหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมในอนาคด

รายการ	จำนวน (N = 110)	ร้อยละ
ด้านความต้องการในอนาคต		
สอนสถานศึกษาเดิมต่อไป	45	40.91
เปลี่ยนไปสอนสถานศึกษาแห่งใหม่	14	12.73
ไม่ระบุ	51	46.36
เหตุผลที่ต้องการสอนสถานศึกษาเดิมต่อไป (N=45)		
อยู่กับครอบครัว	(18)	(16.36)
อยู่ในภูมิลำเนา	(10)	(9.09)
บรรยากาศดี	(5)	(4.55)
อยู่ใกล้ภูมิลำเนา	(5)	(4.55)
ผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานดี	(3)	(2.72)
คุ้นเคยกับสถานที่ และ สิ่งแวดล้อม	(2)	(1.81)
เพื่อให้งานที่ปฏิบัติต่อเนื่อง	(1)	(0.91)
รักชุมชนนี้	(1)	(0.91)
เหตุผลที่ต้องการเปลี่ยนไปสอนที่สถานศึกษาแห่งใหม่ (N=14)		
ย้ายตามครอบครัว	(6)	(5.45)
หาประสบการณ์ใหม่ๆ	(2)	(1.82)
มีครูที่มีความสามารถเหมือนกันหลายท่าน	(2)	(1.82)
โรงเรียนอยู่ใกล้บ้าน	(1)	(0.91)
มีงานและภาระหน้าที่มาก	(1)	(0.91)
ไม่ได้รับการสนับสนุน	(1)	(0.91)
ต้องการกลับภูมิลำเนา	(1)	(0.91)

หมายเหตุ () คือจำนวนและร้อยละของเหตุผลความต้องการในอนาคต

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ความต้องการของหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมในอนาคตในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ต้องการสอนในสถานศึกษาเดิม ร้อยละ 40.91 และเปลี่ยนไปสอนสถานศึกษาใหม่ ร้อยละ 12.73 และไม่ระบุอีกร้อยละ 46.36 และพบว่าที่ ต้องการสอนในสถานศึกษาเดิมเพราะว่าอยู่ใกล้ภูมิลำเนา ร้อยละ 16.36 อยู่กับครอบครัวร้อยละ 9.09 บรรยากาศดีและอยู่ใกล้ภูมิลำเนา ร้อยละ 4.55

และเหตุผลที่ต้องการเปลี่ยนไปสอนสถานศึกษาใหม่ เพราะย้ายตามครอบครัว ร้อยละ 5.45 ต้องการหาประสบการณ์ใหม่และมีครูที่มีความสามารถเหมือนกันหลายท่านร้อยละ 1.82

ตารางที่ 4.5 ประสบการณ์ฝึกอบรม/สัมมนาที่เกี่ยวข้องกับโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาของหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรม

รายการ	จำนวน (N = 110)	ร้อยละ
ประสบการณ์ฝึกอบรม/สัมมนา		
ไม่เคย	44	40.00
เคย	66	60.00
การเขียนแผนการสอน	(13)	(11.81)
ภาษาอังกฤษ	(10)	(9.09)
คณิตศาสตร์	(4)	(3.63)
พลศึกษา	(4)	(3.63)
การทำงานพื้นฐานอาชีพ	(3)	(2.72)
ภาษาไทย	(3)	(2.72)
สังคมศึกษา	(3)	(2.72)
วิชาอาชีพ	(3)	(2.72)
สุขศึกษา	(3)	(2.72)
เกษตร	(2)	(1.82)
การจัดการ โรงเรียน	(2)	(1.82)
การปฏิรูปการศึกษา	(2)	(1.82)
การพัฒนาและจัดทำหลักสูตรท้องถิ่น	(2)	(1.82)
การจัดทำเอกสารประกอบการสอน	(2)	(1.82)
ลูกเสือ – เนตรนารี	(1)	(0.91)
วิชาวิทยาศาสตร์	(1)	(0.91)
วิชาคอมพิวเตอร์	(1)	(0.91)
การพัฒนาปรับปรุงทางวิชาการขยายโอกาสทางการศึกษา	(1)	(0.91)
การผลิตและการใช้สื่อการสอน	(1)	(0.91)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N = 110)	ร้อยละ
หน่วยงานที่จัดการฝึกอบรม/สัมมนา		
สปจ.เพชรบูรณ์	32	29.09
สถาบันราชภัฏ	22	20.10
หน่วยราชการอื่น ๆ	21	19.09
มหาวิทยาลัย	14	12.72
ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกอบรม/สัมมนา		
นำไปใช้ในการเรียนการสอน	110	100

หมายเหตุ () คือจำนวนและร้อยละของการเคยได้รับการฝึกอบรม/สัมมนา

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ประสพการณ์ฝึกอบรมสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรม ส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.00 ผ่านการฝึกอบรมสัมมนา และ เรื่องที่ได้รับการอบรมและสัมมนามากที่สุดคือ การเขียนแผนการสอน คิดเป็นร้อยละ 11.81 รองลงมาคือ วิชาภาษาอังกฤษ ร้อยละ 9.09 วิชาคณิตศาสตร์ พลศึกษา หน่วยงานที่จัดการฝึกอบรม/สัมมนา ส่วนใหญ่ คือ สำนักงานการประถมศึกษาเพชรบูรณ์ ร้อยละ 29.09 สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์ ร้อยละ 20.00 หน่วยงานราชการอื่น ๆ อีกร้อยละ 19.09 และมหาวิทยาลัยร้อยละ 12.73 ซึ่งหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมทั้งหมดตอบว่า ประโยชน์ที่ได้รับ คือ นำไปใช้ในการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 งานเกษตรที่หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรม ต้องการเข้ารับการฝึกอบรม/สัมมนา

รายการ	จำนวน (N = 110)	ร้อยละ
ความสนใจในด้านงานเกษตร		
กลุ่มงานผลิต	52	47.27
กลุ่มงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน	29	26.36
กลุ่มงานเสริมงานผลิตและบริการ	25	22.73
กลุ่มงานบริการ	4	3.64
งานเกษตรที่ครูเกษตรต้องการฝึกอบรม/สัมมนา (ตอบได้ 3 สาขางาน)		
ไม้ดอก ไม้ประดับ	(58)	(52.73)
ไม้ผล ไม้ยืนต้น	(53)	(48.18)
พืชผัก	(50)	(45.45)
เห็ด	(30)	(27.27)
ประมง	(27)	(24.55)
สัตว์ปีก	(22)	(20.00)
สัตว์เล็ก	(10)	(9.09)
พืชไร่นา	(9)	(8.18)
สัตว์ใหญ่	(9)	(8.18)
ธุรกิจเกษตร	(7)	(6.36)
ช่างเกษตร	(5)	(4.55)

หมายเหตุ () คือจำนวนและร้อยละของงานเกษตรที่ครูต้องการฝึกอบรม/สัมมนา

จากตารางที่ 4.6 พบว่า หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมสนใจเข้ารับการฝึกอบรมสัมมนา ในกลุ่มการผลิต ร้อยละ 47.27 กลุ่มงานปฏิบัติอาชีพอิสระระหว่างเรียนร้อยละ 26.36 กลุ่มงานเสริมงานผลิตและงานบริการ ร้อยละ 22.73 และกลุ่มงานบริการร้อยละ 3.64 โดยแยกเป็นวิชาที่สนใจ ดังนี้ ไม้ดอก ไม้ประดับ ร้อยละ 52.73 ไม้ผล ไม้ยืนต้น ร้อยละ 48.18 พืชผักร้อยละ 45.45 เห็ดร้อยละ 27.27 ประมง ร้อยละ 24.55 สัตว์ปีก ร้อยละ 20.00 พืชไร่นา ร้อยละ 8.18 สัตว์ใหญ่ ร้อยละ 8.18 สัตว์เล็ก 9.09 ธุรกิจเกษตร ร้อยละ 6.36 และช่างเกษตร ร้อยละ 4.55

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยในท้องถิ่นและเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น กรุณาอย่าได้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

ตารางที่ 4.7 สภาพทั่วไปของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

รายการ	จำนวน (N = 110)	ร้อยละ
อำเภอสถานที่ตั้งของโรงเรียน		
หล่มสัก	19	17.27
วิเชียรบุรี	16	14.55
บึงสามพัน	14	12.73
หล่มเก่า	11	10.00
เมือง	10	9.09
ชนแดน	10	9.09
ศรีเทพ	9	8.18
หนองไผ่	8	7.27
น้ำหนาว	5	4.55
เขาค้อ	4	3.64
วังโป่ง	4	3.63
เขตที่โรงเรียนตั้งอยู่		
เขตกันดาร	93	84.55
เขตสุขาภิบาล	11	10.00
เขตเทศบาล	6	5.45
จำนวนครู-อาจารย์ในโรงเรียน		
น้อยกว่า 16 คน	31	28.19
16 – 20 คน	47	42.73
21 – 25 คน	17	15.45
26 – 30 คน	9	8.18
มากกว่า 30 คน	6	5.45
จำนวนครู-อาจารย์สูงสุด 36 คน ต่ำสุด 10 เฉลี่ย 18.64 คน		

เอกสารนี้เป็นค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.94 การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N = 110)	ร้อยละ
จำนวนครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรในโรงเรียน		
1 คน	28	25.45
2 คน	35	31.82
3 คน	24	21.82
4 คน	5	4.55
5 คน	4	3.64
6 คน	6	5.45
7 คน	8	7.27
จำนวนครู-อาจารย์สูงสุด 7 คน ต่ำสุด 1 คน เฉลี่ย 2.75 คน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.77		
วุฒิการศึกษาของครู-อาจารย์ในโรงเรียน		
ไม่มีวุฒิทางการเกษตร	39	35.45
มีวุฒิทางการเกษตร	71	64.55
1 คน	(28)	(25.45)
2 คน	(23)	(20.91)
3 คน	(10)	(9.09)
4 คน	(4)	(3.64)
5 คน	(6)	(5.46)
จำนวนครู-อาจารย์สูงสุด 7 คน ต่ำสุด 1 คน เฉลี่ย 2.27 คน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.77		
จำนวนนักเรียนในโรงเรียน		
น้อยกว่า 201 คน	43	39.09
201 – 300 คน	13	11.82
301 – 400 คน	24	21.82
401 – 500 คน	14	12.73
501 – 600 คน	9	8.18
มากกว่า 600 คน	7	6.36
จำนวนนักเรียนมากที่สุด 694 คน น้อยที่สุด 103 คน เฉลี่ย 307.66 คน		

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N = 110)	ร้อยละ
ขนาดพื้นที่ของโรงเรียน		
น้อยกว่า 11 ไร่	18	16.36
11 – 20 ไร่	54	49.09
21 – 30 ไร่	22	20.00
31 – 40 ไร่	15	13.64
มากกว่า 40 ไร่	1	0.91
พื้นที่ของโรงเรียนมากที่สุด 53 ไร่ น้อยที่สุด 5 ไร่ เฉลี่ย 18.75 ไร่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.76		
พื้นที่ของโรงเรียนที่ใช้ทำการเกษตร		
1 ไร่	28	25.45
2 ไร่	19	17.27
3 ไร่	13	11.82
4 ไร่	9	8.18
5 ไร่	17	15.46
6 ไร่	9	8.18
8 ไร่	5	4.55
10 ไร่	10	9.09
พื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุด 10 ไร่ น้อยที่สุด 1 ไร่ เฉลี่ย 3.82 ไร่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.73		
แหล่งน้ำของโรงเรียน (ตอบมากกว่า 1 แหล่ง)		
บ่อของโรงเรียน	58	52.73
บ่อนาคาล	56	50.90
ประปา	43	18.28
แม่น้ำลำคลอง	20	39.09

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N = 110)	ร้อยละ
บ่อเลี้ยงปลา/สัตว์น้ำของโรงเรียน		
ไม่มี	40	36.36
มี	(70)	(63.64)
มี 1 บ่อ	(48)	(43.64)
มี 2 บ่อ	(20)	(18.18)
มี 3 บ่อ	(2)	(1.82)
โรงเรียนทางการเกษตร		
ไม่มี	59	53.64
มี	51	46.36
มี 1 หลัง	(43)	(39.09)
มี 2 หลัง	(6)	(5.45)
มี 3 หลัง	(1)	(0.91)
มี 5 หลัง	(1)	(0.91)
กิจกรรมที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงานเกษตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ปลูกพืชผักสวนครัว	70	63.64
ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ	64	58.18
ปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น	35	31.81
เลี้ยงปลา	30	27.27
เพาะเห็ด	28	25.45
เลี้ยงปลาสวยงาม	23	20.91
เลี้ยงสัตว์ปีก	19	17.27
ปลูกพืชไร่	11	10.00
เลี้ยงสัตว์เล็ก	3	2.73

จากตารางที่ 4.7 พบว่า โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ตั้งอยู่ในอำเภอหล่มสักมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.27 รองลงมาคือ อำเภอวิเชียรบุรี คิดเป็นร้อยละ 14.55 อำเภอบึงสามพัน ร้อยละ 12.73 อำเภอหล่มเก่า ร้อยละ 10.00 และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตคันธาร ร้อยละ 84.54 อยู่ในเขต

สุขาภิบาล ร้อยละ 10.00 และอยู่ในเขตเทศบาล ร้อยละ 5.45 โรงเรียนเหล่านี้ มีครู-อาจารย์ เฉลี่ย 18.64 คน มีครูมากที่สุด 36 คนมีครูน้อยที่สุดจำนวน 10 คน ครู-อาจารย์ระหว่าง 16-20 คน มีมากที่สุด ร้อยละ 42.73 รองลงมาน้อยกว่า 16 คน ร้อยละ 28.19 และระหว่าง 21-25 คน ร้อยละ 15.45 ส่วน จำนวนครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรมีจำนวนเฉลี่ย 2.75 คน ซึ่งโรงเรียนที่มีครู-อาจารย์ที่สอนวิชา เกษตรมากที่สุดจำนวน 7 คน และโรงเรียนที่มีครูสอนวิชาเกษตรต่ำสุดจำนวน 1 คน ครู-อาจารย์ที่ สอนวิชาเกษตรจำนวน 2 คน มีมากที่สุด ร้อยละ 31.82 รองลงมาจำนวน 1 คน ร้อยละ 25.45 จำนวน 3 คน ร้อยละ 21.82 ครู-อาจารย์ที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาเกษตร ร้อยละ 35.45 เป็นครูที่มีวุฒิทางการ ศึกษาเกษตร ร้อยละ 64.55 มีนักเรียนเฉลี่ย 307.66 คน ซึ่งโรงเรียนที่มีนักเรียนมากที่สุดจำนวน 694 คน และโรงเรียนที่มีนักเรียนน้อยที่สุดมีจำนวน 103 คน นักเรียนน้อยกว่า 201 คน มีมากที่สุดร้อย ละ 39.09 รองลงมานักเรียน 301-400 คน ร้อยละ 21.81 มีนักเรียน 401-500 คน ร้อยละ 12.73 มีนัก เรียน 201 -300 คน ร้อยละ 11.82 ขนาดของพื้นที่ของโรงเรียนเฉลี่ย 18.75 ไร่ โรงเรียนที่มีพื้นที่มาก ที่สุดมีพื้นที่จำนวน 53 ไร่ และโรงเรียนที่มีพื้นที่น้อยที่สุด จำนวน 5 ไร่ มีขนาดพื้นที่น้อยกว่า 11-20 ไร่มีมากที่สุดร้อยละ 49.09 รองลงมาขนาดพื้นที่ ตั้งแต่ 21-30 ไร่ ร้อยละ 20.00 ขนาดพื้นที่น้อยกว่า 11 ไร่ ร้อยละ 16.36 และขนาดพื้นที่ตั้งแต่ 31-40 ไร่ ร้อยละ 13.64 และพื้นที่ทำการเกษตรของโรง เรียนเฉลี่ย 3.82 ไร่ โรงเรียนที่มีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุดมีจำนวน 10 ไร่ โรงเรียนที่มีพื้นที่ทำการ เกษตรน้อยที่สุดมีพื้นที่จำนวน 1 ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน 1 ไร่ มากที่สุดร้อยละ 25.45 รอง ลงมามีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน 2 ไร่ ร้อยละ 17.27 มีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน 5 ไร่ ร้อยละ 15.46 และมีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน 3 ไร่ ร้อยละ 11.82

ด้านแหล่งน้ำของโรงเรียนมากกว่าครึ่งได้จากบ่อของโรงเรียนร้อยละ 52.73 รองลงมาได้ จากบ่อบาดาลร้อยละ 50.09 จากแม่น้ำลำคลองร้อยละ 39.09 และน้ำประปา ร้อยละ 18.28 มีบ่อเลี้ยง สัตว์น้ำของโรงเรียนร้อยละ 63.64 โดยมีจำนวน 1 บ่อมากที่สุดร้อยละ 43.64 รองลงมา มีจำนวน 2 บ่อ ร้อยละ 18. มีโรงเรียนทำการเกษตรร้อยละ 46.46 ซึ่งมี 1 หลัง มากที่สุดร้อยละ 39.09 รองลงมา มี 2 หลัง ร้อยละ 5.45

ด้านกิจกรรมที่โรงเรียนจัดให้นักเรียน ได้ฝึกปฏิบัติงานเกษตรคือ มากกว่าครึ่งปลูกพืชผัก สวนครัว ร้อยละ 63.64 และปลูกไม้ดอกไม้ประดับร้อยละ 58.18 รองลงมาปลูกไม้ผล ไม้ยืนต้น ร้อย ละ 31.81 เลี้ยงปลาร้อยละ 27.17 เพาะเห็ด ร้อยละ 25.45 เลี้ยงปลาสวยงามร้อยละ 20.91 และเลี้ยง สัตว์ปีก ร้อยละ 17.27

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 ถึงอำนาจความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร

รายการ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่มี
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. เครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน เช่น จอบ เสียม	46 (41.82)	54 (49.09)	10 (9.09)
2. ความร่วมมือสนับสนุนจากคณะครู- อาจารย์-ผู้บริหาร	44 (40.00)	46 (41.81)	20 (18.18)
3. พื้นที่ดินและบริเวณให้นักเรียน ฝึกปฏิบัติ	37 (33.64)	68 (61.82)	5 (4.55)
4. แหล่งน้ำที่ใช้เพื่อการเกษตร	31 (28.18)	69 (62.73)	10 (9.09)
5. ตลาดในโรงเรียนรองรับผลผลิตจากการ เกษตรของโรงเรียน	27 (24.54)	38 (34.55)	45 (40.91)
6. หนังสือตำราเอกสารวิชาการเกษตร ต่างๆ	23 (20.91)	79 (71.81)	8 (7.27)
7. จำนวนห้องเรียน	23 (20.91)	70 (63.64)	17 (15.45)
8. ความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครอง	22 (20.00)	74 (67.27)	14 (12.73)
9. คนงานช่วยดูแลงานเกษตรของโรงเรียน	18 (16.36)	68 (61.82)	24 (21.82)
10. อุปกรณ์การสอนสื่อ โสต-ทัศนูปกรณ์- เอกสารต่างๆ	17 (15.54)	60 (54.54)	33 (30.00)

เอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการ 17 มาเท่านั้น ไม่ 60 ชาติให้ไป 33 ระเบียบด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา (15.54) ว่างอิงถึง (54.54) วิชาการ 30.00 ารนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

รายการ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่มี
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
11. การสนับสนุนด้านเงินทุน/งบประมาณ	13 (11.82)	65 (59.09)	32 (29.09)
12. ความร่วมมือส่งเสริมสนับสนุน จากหน่วยงานบุคคลภายนอก	13 (11.82)	50 (45.45)	47 (42.72)
13. โรงเรียนฝึกงานด้านพืชกรรม/ พืชทั่วไป	12 (10.91)	41 (37.27)	57 (51.82)
14. โรงเรียนฝึกงานด้านสัตว์บาล/ สัตว์ทั่วไป	10 (9.10)	36 (32.72)	64 (58.18)
15. วัสดุฝึกเคมีภัณฑ์เกษตร(ปุ๋ย ยาฆ่าแมลง)	5 (4.55)	38 (34.55)	67 (60.90)
16. พันธุ์สัตว์	4 (3.64)	46 (41.81)	60 (54.55)
17. พันธุ์พืช	4 (3.64)	74 (67.27)	32 (29.09)

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่าสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีความเพียงพอมากที่สุดคือ เครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน เช่น จอบ เสียม ร้อยละ 41.82 ความร่วมมือสนับสนุนจากคณะครู-อาจารย์และผู้บริหาร ร้อยละ 40.00 พื้นที่ดินและบริเวณให้นักเรียนปฏิบัติ ร้อยละ 33.64 แหล่งน้ำที่ใช้เพื่อการเกษตร ร้อยละ 28.18 ส่วนสิ่งอำนวยความสะดวกที่ไม่มี(ขาดแคลน)มากที่สุดได้แก่ วัสดุฝึก เคมีภัณฑ์เกษตร พบว่าไม่มีร้อยละ 60.91 รองลงมาคือ โรงเรียนฝึกงานด้านสัตว์บาล/สัตว์ทั่วไป ไม่มีร้อยละ 58.18 ในด้านพันธุ์สัตว์ไม่มีร้อยละ 54.55 โรงเรียนฝึกงานด้านพืชกรรม/พืชทั่วไป ไม่มีร้อยละ 51.82 และขาดความร่วมมือส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงาน/บุคคลภายนอกร้อยละ 42.72

4.3 สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรของโรงเรียนในโครงการขยาย โอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ 4.9 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรกรรม

รายการ	การจัดกิจกรรม (N=110)		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับที่ปฏิบัติ
โครงการ/แผนปฏิบัติ และแนวปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรม			
1. โครงการ/แผนการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนได้มาจากการวางแผนร่วมกับชุมชน	3.03	0.78	ปานกลาง
2. โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมจัดตามความต้องการของผู้เรียน	2.64	0.74	ปานกลาง
3. โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมได้เสนอลงในแผนปฏิบัติการ ประจำปีของโรงเรียน	2.62	0.90	ปานกลาง
4. โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมได้มาจากการวิเคราะห์หลักสูตร	2.61	0.81	ปานกลาง
5. โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมจัดตามความพร้อมของโรงเรียน	2.52	0.81	ปานกลาง
6. โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมได้มาจากการวางแผนของผู้บริหาร	2.52	0.67	ปานกลาง
7. โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมจัดตามความพร้อมของครู	2.47	0.76	น้อย
8. โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมจัดตามแผน โครงการของโรงเรียน	2.39	0.80	น้อย
9. โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมมีความสอดคล้องกับท้องถิ่น	2.36	0.91	น้อย
10. โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมได้มาจากการกำหนดของ	2.25	0.67	น้อย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.9 แสดงโครงการ/แผนการปฏิบัติและแนวปฏิบัติของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ในการจัดกิจกรรม ซึ่งแบ่งเป็น 10 รายการปรากฏว่ากิจกรรมที่มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง จำนวน 6 แนวทาง คือ 1) โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมได้มาจากการวางแผนร่วมกับชุมชน 2)โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมจัดตามความต้องการของผู้เรียน 3)โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมได้เสนอลงในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน 4)โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมได้มาจากการวิเคราะห์หลักสูตร 5)โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมจัดตามความพร้อมของโรงเรียน ส่วนกิจกรรมที่มีการปฏิบัติในระดับที่น้อยมี 5 แนวทางคือ 1) โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมได้มาจากการวางแผนของผู้บริหาร 2)โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมจัดตามความพร้อมของครู 3)โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมจัดตามแผนโครงการของโรงเรียน 4)โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมมีความสอดคล้องกับท้องถิ่น 5)โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมได้มาจากการกำหนดของครูเกษียณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ด้านความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม

รายการ	การจัดกิจกรรม (N=110)		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับที่ปฏิบัติ
ความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม			
1. ครู-อาจารย์เกษตรได้ประสานงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติกับวิทยากรภายนอกหรือสถานประกอบการในท้องถิ่น	2.84	1.06	ปานกลาง
2. ครู-อาจารย์เกษตรได้เข้ารับการฝึกอบรมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมทุกคน	2.80	1.12	ปานกลาง
3. ครู-อาจารย์เกษตรมีแผนการสอน	2.62	0.93	ปานกลาง
4. ครู-อาจารย์เกษตรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอน	2.61	0.69	ปานกลาง
5. ครู-อาจารย์เกษตรมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ	2.59	0.83	ปานกลาง
6. ครู-อาจารย์เกษตรมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร	2.54	0.71	ปานกลาง
7. ครู-อาจารย์เกษตรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง	2.49	0.97	น้อย

ตารางที่ 4.10 แสดงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาเพชรบูรณ์ ในด้านความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม พบว่า กิจกรรมที่มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง จำนวน 6 รายการนี้ 1)ครู-อาจารย์เกษตรได้ประสานงานการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติกับวิทยากรภายนอกหรือสถานประกอบการในท้องถิ่น 2)ครู-อาจารย์เกษตรได้เข้ารับการฝึกอบรมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาเกษตรกรรมทุกคน 3)ครู-อาจารย์เกษตรมีแผนการสอน 4)ครู-อาจารย์เกษตรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนการสอน 5)ครู-อาจารย์เกษตรมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ และ 6)ครู-อาจารย์เกษตรมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร ส่วนรายการที่มีการปฏิบัติน้อยคือ ครู-อาจารย์เกษตรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง

ตารางที่ 4.11 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ด้านนักเรียนมีความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรม

รายการ	การจัดกิจกรรม (N=110)		
	ค่า คะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับที่ปฏิบัติ
นักเรียนมีความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรม			
1. นักเรียนได้ประชุมปรึกษาหารือเพื่อการแก้ปัญหาอุปสรรคหรือพัฒนางาน	3.03	0.93	ปานกลาง
2. นักเรียนได้ประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรม	2.79	1.04	ปานกลาง
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลรวมเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม	2.73	0.99	ปานกลาง
4. นักเรียนได้แสดงผลงานหรือเผยแพร่ผลงาน	2.73	0.91	ปานกลาง
5. นักเรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์สร้างทางเลือกและเลือกทางเลือกที่จะปฏิบัติ	2.71	0.93	ปานกลาง
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร	2.64	0.86	ปานกลาง
7. นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงตามแผนการปฏิบัติกิจกรรม	2.56	0.91	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ตั้งกีดสำนักงานการประถมศึกษาเพชรบูรณ์ ในด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนต่อกระบวนการจัดกิจกรรม อยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ด้านนักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัด/ความสนใจของตนเอง

รายการ	การจัดกิจกรรม (N=110)		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับที่ปฏิบัติ
นักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัด/ความสนใจของตนเอง			
1. นักเรียนเลือกกิจกรรมตามอาชีพของผู้ปกครอง	2.76	1.07	ปานกลาง
2. นักเรียนเลือกกิจกรรมได้อย่างเสรี	2.65	0.91	ปานกลาง
3. นักเรียนเลือกกิจกรรมที่โรงเรียนจัดไว้ให้	2.65	0.66	ปานกลาง
4. นักเรียนเลือกกิจกรรมตามความพร้อมของครู	2.59	0.79	ปานกลาง
5. นักเรียนเลือกกิจกรรมตามกลุ่มที่สนใจ	2.57	0.84	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.12 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาเพชรบูรณ์ ในด้านนักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัด/ความสนใจของตนเอง พบว่า มีการปฏิบัติในระดับปานกลางทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.13 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ด้านความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม

รายการ	การจัดกิจกรรม (N=110)		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับที่ปฏิบัติ
ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม			
1. ครู-อาจารย์ใช้อุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอนภาคปฏิบัติ	3.14	0.91	ปานกลาง
2. โรงเรียนมีวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร	2.96	1.15	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาเพชรบูรณ์ ในด้านความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม พบว่า มีการปฏิบัติในระดับปานกลางทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.14 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม

รายการ	การจัดกิจกรรม (N=110)		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับที่ปฏิบัติ
ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม			
1. มีห้องปฏิบัติการทางด้านการเกษตร	2.91	1.07	ปานกลาง
2. ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความลาดเท การระบายน้ำ ในด้านคุณภาพที่เหมาะสมต่อกิจกรรมที่สอนปฏิบัติ			
3. ปริมาณของน้ำเพียงพอและเหมาะสมกับการทำการเกษตร	2.87	1.01	ปานกลาง
	2.86	0.80	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.14 แสดงว่ากิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาเพชรบูรณ์ ในด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม พบว่า มีการปฏิบัติในระดับปานกลางทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ด้านการบริหาร การประสานงานและความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม

รายการ	การจัดกิจกรรม (N=110)		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับที่ปฏิบัติ
การบริหาร การประสานงานและความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม			
1. มีตลาดรองรับผลผลิตที่ได้จากการจัดกิจกรรม	2.88	0.92	ปานกลาง
2. นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติ	2.87	0.88	ปานกลาง
3. โรงเรียนให้การสนับสนุนงบประมาณ	2.82	0.93	ปานกลาง
4. ได้รับความร่วมมือจากคณะครู-อาจารย์ ให้การสนับสนุนกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร	2.77	0.75	ปานกลาง
5. ผู้บริหารให้การสนับสนุนกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร	2.68	0.79	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.15 แสดงว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรมศึกษาพระบรมมภ์ ในด้านการบริหาร การประสานงานและความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม พบว่า มีการปฏิบัติในระดับปานกลางทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

ตารางที่ 4.16 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์เกษตร ในด้านโครงการ/แผนปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรม

รายการ	ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรม (N=110)		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปัญหาและอุปสรรค
โครงการ/แผนปฏิบัติและแนวปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรม			
1. การวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกันของ คณะครู-อาจารย์ในโรงเรียน	2.93	1.01	ปานกลาง
2. การทำแผนให้สอดคล้องกับชุมชนและท้องถิ่น	2.83	0.90	ปานกลาง
3. การทำแผนให้สอดคล้องกับหลักสูตร	2.76	0.85	ปานกลาง
4. การทำโครงการ/แผนปฏิบัติ และแนวปฏิบัติประจำปีของโรงเรียน	2.75	0.98	ปานกลาง
5. การทำแผน/โครงการให้สอดคล้องกับอาชีพของผู้ปกครอง	2.53	0.96	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.16 แสดงว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ในด้านโครงการ/แผนปฏิบัติและแนวปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรมมีปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลางทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.17 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์เกษตรด้านความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อการจัด กิจกรรม

รายการ	ปัญหาและอุปสรรคการจัดกิจกรรม (N=110)		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปัญหาและอุปสรรค
ความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อการจัดกิจกรรม			
1. ความรู้ความสามารถในด้านการสอน การถ่ายทอด	3.25	0.98	ปานกลาง
2. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลวิชาเกษตร	3.21	0.88	ปานกลาง
3. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายวิชาเกษตร	3.08	0.90	ปานกลาง
4. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจุดเน้นของหลักสูตรวิชาเกษตร	3.05	0.93	ปานกลาง
5. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแผนการสอน	3.03	0.99	ปานกลาง
6. ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร	2.87	2.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.17 แสดงว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ในด้าน ความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อการจัดกิจกรรมพบว่ามีปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลาง ทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.18 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์เกษตร ด้าน นักเรียนมีความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรม

นักเรียนมีความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรม	ปัญหาและอุปสรรคการจัดกิจกรรม (N=110)		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปัญหาและอุปสรรค
1. นักเรียนมีความรู้เรื่องการประเมินผล	3.14	0.97	ปานกลาง
2. นักเรียนมีการแสดงผลงาน หรือเผยแพร่ผลงาน	3.13	1.06	ปานกลาง
3. นักเรียนมีความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.99	0.81	ปานกลาง
4. นักเรียนมีความรู้เรื่องหลักสูตรและการจัดกิจกรรม	2.95	0.75	ปานกลาง
5. นักเรียนมีความสนใจในการร่วมวางแผนการจัดกิจกรรม	2.85	0.89	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.18 แสดงว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ในด้าน นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรมพบว่ามีปัญหาในระดับปานกลางทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.19 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์เกษตรค้ำนักเรียน ได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัด/ความสนใจของตนเอง

นักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัด/ความสนใจของตนเอง	ปัญหาและอุปสรรคการจัดกิจกรรม (N=110)		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปัญหาและอุปสรรค
1. นักเรียนเลือกเรียนตามเพื่อน	3.17	0.88	ปานกลาง
2. จัดกิจกรรมสนองความต้องการของผู้เรียน	3.13	1.01	ปานกลาง
3. นักเรียนให้ความสนใจในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอน	3.11	1.05	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.19 แสดงว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้าน นักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัด/ความสนใจของตนเอง พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลางทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.20 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์เกษตร ด้านความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม

ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม	ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรม (N=110)		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปัญหาและอุปสรรค
1. ด้านพันธุ์พืช	2.99	1.11	ปานกลาง
2. ด้านพันธุ์สัตว์	2.83	1.16	ปานกลาง
3. วัสดุ อุปกรณ์ โสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ	2.73	1.29	ปานกลาง
4. ด้านวัสดุฝึก เช่น ดินปลูก กระถาง บัว ฯลฯ	2.70	1.08	ปานกลาง
5. เครื่องมืออุปกรณ์	2.57	1.17	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.20 แสดงว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ในด้านความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.21 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของ
ครู-อาจารย์เกษตร ด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม

ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม	ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรม (N=110)		
	ค่าคะแนน เฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับปัญหา และอุปสรรค
1. แหล่งน้ำที่นำมาทำการเกษตร	3.29	1.14	ปานกลาง
2. ความอุดมสมบูรณ์ ความลาดเทของพื้นที่และการ ระบายน้ำของดิน	3.16	1.19	ปานกลาง
3. คุณภาพของน้ำที่นำมาทำการเกษตร	3.15	1.22	ปานกลาง
4. ขนาดของพื้นที่	3.05	1.30	ปานกลาง
5. โรงเรือนเลี้ยงสัตว์	3.01	1.21	ปานกลาง
6. โรงเรือนปฏิบัติการด้านพืช	2.90	1.34	ปานกลาง
7. อาคารห้องปฏิบัติการ	2.85	1.33	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.21 แสดงว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลางทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.22 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์เกษตร ด้านการบริหาร การประสานงานและความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม

การบริหาร การประสานงานและความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม	ปัญหาและอุปสรรคการจัดกิจกรรม (N=110)		
	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับปัญหาและอุปสรรค
1. ผลผลิตที่ได้จากการปฏิบัติการเกษตร	3.04	1.16	ปานกลาง
2. ผู้บริหาร โรงเรียนให้ความสนใจต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร	2.97	0.96	ปานกลาง
3. ตลาดจำหน่ายผลผลิต	2.94	1.13	ปานกลาง
4. การได้รับการอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่ายงบประมาณ	2.92	1.01	ปานกลาง
5. จำนวนครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรของโรงเรียน	2.91	0.82	ปานกลาง
6. การรับผิดชอบวิชาสอนของครูเกษตรมากเกินไป	2.89	0.90	ปานกลาง
7. การให้ความสนับสนุนของกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติของคณะครู-อาจารย์ในโรงเรียน	2.87	0.85	ปานกลาง
8. งบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติ	2.84	1.08	ปานกลาง
9. การได้รับความช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนจากบุคคลภายนอก	2.75	0.89	ปานกลาง
10. การได้รับความช่วยเหลือส่งเสริมสนับสนุนจากนักเรียน	2.72	0.91	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.22 แสดงว่าปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านการบริหาร การประสานงานและความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลางทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรกรรม

ตารางที่ 4.23 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร
ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

รายการ	ความถี่
1. โครงการ/แผนปฏิบัติ และแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรม	
1.1 ควรจัดกิจกรรมทางการเกษตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่น	10
1.2 ควรกำหนดโครงการ/แผนปฏิบัติการให้ชัดเจน	8
1.3 ครู-อาจารย์ทุกคนควรให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการเกษตร	7
1.4 ควรจัดกิจกรรมโครงการเกษตรที่มีระยะเวลาดำเนินงานสั้นและเห็นผลผลิตชัดเจน	4
1.5 ควรจัดกิจกรรมทางการเกษตรให้สอดคล้องกับหลักสูตร	3
1.6 ควรจัดกิจกรรมทางการเกษตรให้สอดคล้องกับอาชีพผู้ปกครอง	2
1.7 ควรให้ชุมชนและผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการเกษตร	2
1.8 ควรจัดงบประมาณให้กิจกรรมโครงการเกษตรมากขึ้น	1
1.9 ทุกโรงเรียนควรมีครู-อาจารย์ที่มีวุฒิทางการเกษตรเพื่อให้การจัดกิจกรรมโครงการเกษตรประสบความสำเร็จที่สุด	1
2. ความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม	
2.1 ควรจัดการฝึกอบรม/สัมมนาให้ครู-อาจารย์เกษตรมีความรู้ทางการเกษตรเฉพาะด้าน	10
2.2 ควรจัดการฝึกอบรม/สัมมนาให้ครู-อาจารย์เกษตรได้ฝึกปฏิบัติจริง	8
3. นักเรียนมีความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรม	
1. นักเรียนควรให้ความสนใจในกระบวนการจัดกิจกรรมทางการเกษตรต่าง ๆ	7
2. นักเรียนควรให้ความสนใจในกิจกรรมทางการเกษตรให้มากขึ้น	6
3. นักเรียนควรได้ปฏิบัติกิจกรรมทางการเกษตรได้อย่างถูกต้อง	4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.23 (ต่อ)

รายการ	จำนวน (N = 110)
4. นักเรียนได้เลือกกิจกรรมตามความถนัด/ความสนใจของตนเอง	
4.1 ควรจัดกิจกรรมทางการเกษตรตามความต้องการของนักเรียน	12
4.2 ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อกิจกรรมที่นักเรียนเลือก	12
4.3 ควรมีวัสดุ อุปกรณ์สำหรับปฏิบัติกิจกรรมที่นักเรียนต้องการ	7
5. ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่างๆ ในการจัดกิจกรรม	
5.1 ควรจัดสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ให้เพียงพอ	9
5.2 ควรจัดหาสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่างๆ ให้มีความเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมทางการเกษตร	7
5.3 ควรจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ ที่มีคุณภาพ	4
6. ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม	
6.1 ควรจัดกิจกรรมทางการเกษตรให้สอดคล้องกับอาคารสถานที่ที่มีอยู่	13
6.2 ควรเพิ่มสถานที่จัดกิจกรรมทางการเกษตรให้มากขึ้น	10
6.3 ควรมีการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารที่ชำรุดทรุดโทรม	9
7. การบริหาร การประสานงาน และความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม	
7.1 ครู-อาจารย์ในโรงเรียนควรให้การสนับสนุนกิจกรรมทางการเกษตร	11
7.2 ควรมีงบประมาณเพียงพอสำหรับการบริหาร การประสานงานให้มีความคล่องตัว	6
7.3 ควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกิจกรรมทางการเกษตร	5

จากตารางที่ 4.23 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาเพชรบูรณ์ หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมได้ให้ข้อเสนอแนะในด้านต่างๆ ดังนี้ในด้านโครงการ/แผนปฏิบัติ และแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรม ควรจัดกิจกรรมทางการเกษตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นมากที่สุดรองลงมาคือ ควรกำหนดแผนโครงการ/แผนปฏิบัติการให้ชัดเจน และครูอาจารย์ทุกคนควรให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในกิจกรรมโครงการเกษตร (8 และ 7 คน) ตามลำดับ

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรมทางการเกษตร ควรจัดการฝึกอบรม สัมมนาให้ครู-อาจารย์เกษตรมีความรู้เฉพาะด้านและได้ฝึกปฏิบัติจริง (7 และ 4 คน) ตามลำดับ

ด้านความรู้ความเข้าใจของนักเรียนในกระบวนการจัดกิจกรรม นักเรียนควรให้ความสนใจในกระบวนการจัดกิจกรรมทางการเกษตรต่างๆ และให้ความสนใจกิจกรรมทางการเกษตรให้มากขึ้น (ร้อยละ 6.36 และ 5.45) ควรได้ปฏิบัติกิจกรรมทางการเกษตรได้อย่างถูกต้องตามลำดับ (ร้อยละ 3.64)

ด้านนักเรียนได้เลือกกิจกรรมตามความถนัด/ความสนใจของตนเอง ควรจัดกิจกรรมทางการเกษตรตามต้องการของนักเรียน (ร้อยละ 10.90) โรงเรียนควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อกิจกรรมที่นักเรียนเลือก (ร้อยละ 10.90) ควรมีวัสดุ อุปกรณ์สำหรับปฏิบัติกิจกรรมที่นักเรียนต้องการ (ร้อยละ 6.36)

ด้านความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่างๆ ในการจัดกิจกรรมหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่างๆ ให้เพียงพอ (ร้อยละ 8.17) ควรจัดหาสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ให้มีความเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมทางการเกษตร (ร้อยละ 6.36) ควรจัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ที่มีคุณภาพ (ร้อยละ 3.63)

ด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม ควรจัดกิจกรรมทางการเกษตรให้สอดคล้องกับอาคารสถานที่ที่มีอยู่ (ร้อยละ 11.72) ควรเพิ่มสถานที่ จัดกิจกรรมทางการเกษตรมีน้อย (ร้อยละ 9.09) ควรมีการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารที่ชำรุดทรุดโทรม (ร้อยละ 8.18)

ด้านการบริหาร การประสานงาน และความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม ครู-อาจารย์ในโรงเรียนควรให้การสนับสนุนกิจกรรมทางการเกษตร (ร้อยละ 10.00) ควรมีงบประมาณเพียงพอสำหรับการบริหาร การประสานงานให้มีความคล่องตัว (ร้อยละ 5.45) และควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกิจกรรมทางการเกษตร (ร้อยละ 4.45)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย วิธีการดำเนินงาน สรุปผลอภิปรายและข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของ ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ 2) เพื่อศึกษาวิธีการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรตามปัจจัยที่นำมาจัดกิจกรรม 7 ประการ ได้แก่ โครงการ/แผนปฏิบัติ และแนวปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรม ความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจต่อกระบวนการจัดกิจกรรม นักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของตนเอง ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่างๆ สำหรับจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม การบริหาร การประสานงาน และความคล่องตัวต่อการจัดกิจกรรม 3) เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรม การสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรตามปัจจัยที่นำมาจัดกิจกรรม 7 ประการดังกล่าว

5.2 ขอบเขตการวิจัย

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวจึงกำหนดขอบเขตดังนี้

โดยศึกษาจากผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ในปีการศึกษา 2541 แทนครูเกษตรทั้งหมด ซึ่งโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์มีจำนวนทั้งสิ้น 136 โรงเรียน ๆ ละ 1 คน ได้ประชากรทั้งหมด 136 คน ศึกษาจากประชากรทั้งหมด โดยสอบถามสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สภาพทั่วไปของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สภาพการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรตามปัจจัยที่นำมาจัดกิจกรรม 7 ประการเท่านั้น

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

5.3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรม ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ในปีการศึกษา 2541 จำนวน 136 โรงเรียนๆ ละ 1 คน ได้ประชากรจำนวน 136 คน โดยทำการศึกษาจากประชากรทั้งหมด

5.3.2 ขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ และหัวหน้าการประถมศึกษาในอำเภอต่างๆ ในจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการเก็บข้อมูลการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามพร้อมทั้งแนบสำเนาหนังสือขออนุญาตในการเก็บข้อมูลจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอต่างๆ ไปด้วย โดยส่งแบบสอบถามและรับคืนทางไปรษณีย์ ซึ่งได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์คืนจำนวน 110 ชุด จากจำนวน 136 ชุดคิดเป็นร้อยละ 80.88

5.3.3 นำข้อมูลมาวิเคราะห์ แผลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science for Windows) โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในตอนที่ 1 แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ส่วนที่ 1 หาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนแบบสอบถามตอนที่ 3 ส่วนที่ 2 หาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง และแปลผลโดยการบรรยายซึ่งได้กำหนดค่าคะแนนเฉลี่ยไว้ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง ระดับการปฏิบัติกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติในระดับมากที่สุด ในตอนที่ 2 และมีระดับปัญหาและอุปสรรคมากที่สุด ในตอนที่ 3 ส่วนที่ 1

3.50 – 4.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติในระดับมาก ในตอนที่ 2 และมีปัญหาและอุปสรรคมากในตอนที่ 3 ส่วนที่ 1

2.50 – 3.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติในระดับปานกลาง ในตอนที่ 2 และมีปัญหาและอุปสรรคปานกลางในตอนที่ 3 ส่วนที่ 1

1.50 – 2.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติในระดับน้อย ในตอนที่ 2 และมีระดับปัญหาและอุปสรรคน้อยในตอนที่ 3 ส่วนที่ 1

1.00 – 1.49 หมายถึง ระดับการปฏิบัติกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติในระดับ น้อยที่สุด ในตอนที่ 2 และมีระดับปัญหาและอุปสรรคน้อยที่สุดในตอนที่ 3 ส่วนที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปเป็นตอนๆ ได้ดังนี้

5.4.1 สถานภาพทั่วไปของหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมพบว่า หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 84.55 มีอายุเฉลี่ย 40.31 ปี อายุราชการเฉลี่ย 17.30 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรีร้อยละ 90.91 มีวุฒิการศึกษานเกษตรกรรม ร้อยละ 48.19 ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในระดับอาจารย์ 2 ร้อยละ 68.18 มีประสบการณ์สอนเฉลี่ย 16.95 ปี และมีประสบการณ์สอนวิชาเกษตรกรรมเฉลี่ย 8.29 ปี มีเงินเดือนเฉลี่ย 13,061.64 บาท มีบ้านพักเป็นของตนเองร้อยละ 66.36 ในด้านรายวิชาที่สอนพบว่า หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมทำการสอนทั้งระดับประถมและมัธยมศึกษาในทุกกลุ่มวิชาและทำการสอนวิชาเกี่ยวกับการเกษตร ร้อยละ 47.27 นอกจากงานสอนแล้ว หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมยังมีภาระที่รับผิดชอบหน้าที่พิเศษอื่นนอกเหนือจากงานสอน ร้อยละ 70.00

ส่วนความต้องการของหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมในอนาคตต้องการสอนสถานศึกษาเดิมต่อไปร้อยละ 40.91 เพราะอยู่ในภูมิภาคและต้องการเปลี่ยนไปสอนที่สถานศึกษาแห่งใหม่ร้อยละ 12.73 เพราะต้องการย้ายตามครอบครัวและหาประสบการณ์ใหม่ๆ

ด้านประสบการณ์ฝึกอบรมและสัมมนาพบว่า หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมเคยผ่านการฝึกอบรมสัมมนา ร้อยละ 60.00 ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการสอนรายวิชาต่างๆ และอบรมเกี่ยวกับการเขียนแผนการสอนมากที่สุด ร้อยละ 11.81 และรับการอบรมสัมมนาจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ร้อยละ 29.09 จากสถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์ร้อยละ 20.00 จากมหาวิทยาลัยร้อยละ 12.73 และหน่วยงานราชการอื่นๆ ร้อยละ 19.09

ในด้านความสนใจงานเกษตร หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมให้ความสนใจในกลุ่มการผลิตมากที่สุดร้อยละ 47.27 รองลงมาคือกลุ่มงานปฏิบัติอาชีพอิสระระหว่างเรียน ร้อยละ 26.36 ซึ่งงานที่หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมต้องการเข้ารับฝึกอบรมสัมมนา คือ การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ร้อยละ 52.73 รองลงมาคือสาขาไม้ผลและ ไม้ยืนต้น ร้อยละ 48.18 และวิชาพืชผัก ร้อยละ 45.45

5.4.2 ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในสำนักงานการประถมศึกษาท่าหล่มสัก และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวิเชียรบุรี เป็นอันดับ 1 และ 2 (ร้อยละ 17.27 และ 15.55) ซึ่งโรงเรียนส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตกันดาร ร้อยละ 84.54 เขตสุขาภิบาลร้อยละ 10.00 และเขตเทศบาล ร้อยละ 5.45 จำนวนครู-อาจารย์เฉลี่ย 18.64 คน โรงเรียนที่มีครู-อาจารย์มากที่สุด 36 คน และมีครู-อาจารย์น้อยที่สุด 10 คน แยกเป็นครูอาจารย์เกษตรเฉลี่ย 2.75 คน โรงเรียนที่มีครู-อาจารย์เกษตรมากที่สุด 7 คน น้อยที่สุด 1 คน ซึ่งเป็นครู-อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษานเกษตรเฉลี่ย 1.36 คน

จำนวนนักเรียนเฉลี่ย 307.66 คน โรงเรียนที่มีนักเรียนสูงสุด 694 คน โรงเรียนที่นักเรียนน้อยที่สุด 103 คน เป็นโรงเรียนขนาดเล็กร้อยละ 39.09 เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ร้อยละ 11.82 และเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 49.09 ขนาดของพื้นที่โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ มีพื้นที่เฉลี่ย 18.75 ไร่ โรงเรียนที่มีพื้นที่มากที่สุด 53 ไร่ โรงเรียนที่มีพื้นที่น้อยที่สุด 5 ไร่ ซึ่งมีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 3.82 ไร่ โรงเรียนที่มีพื้นที่ทำการเกษตรมากที่สุด 10 ไร่ โรงเรียนที่มีพื้นที่ทำการเกษตร 1 ไร่ ในด้านแหล่งน้ำของโรงเรียน โรงเรียนใช้บ่อน้ำของโรงเรียนร้อยละ 52.73 ใช้น้ำบาดลาร้อยละ 50.09 ใช้น้ำประปาร้อยละ 39.09 และใช้แม่น้ำลำคลองน้อยที่สุดร้อยละ 18.28

บ่อเลี้ยงปลาหรือสัตว์น้ำของโรงเรียน ส่วนใหญ่โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีบ่อเลี้ยงปลาหรือบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำร้อยละ 63.64 โดยมีจำนวน 1 บ่อมากที่สุด ร้อยละ 43.64 มีจำนวน 2 บ่อและ 3 บ่อ (ร้อยละ 18.18 และ 1.82) ตามลำดับ

โรงเรียนทางการเกษตรพบว่า มีโรงเรียนทำการเกษตร ร้อยละ 46.64 โดยมีจำนวน 1 หลัง ร้อยละ 39.09 มีจำนวน 2 หลังร้อยละ 5.45 มีจำนวน 3 หลังและ 5 หลังร้อยละ 0.91 เท่ากัน

กิจกรรมที่โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ จัดมากที่สุดคือ การปลูกพืชผักสวนครัว ร้อยละ 63.64 ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ ร้อยละ 58.18 ปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น ร้อยละ 31.82 เลี้ยงปลา ร้อยละ 27.27 การเพาะเห็ด ร้อยละ 25.45 เลี้ยงปลาสวยงาม ร้อยละ 20.91 เลี้ยงสัตว์ปีก ร้อยละ 17.37 ปลูกพืชไร่ ร้อยละ 10.00 เลี้ยงสัตว์เล็กร้อยละ 2.73 ตามลำดับ

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร พบว่า มีสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอมากที่สุด คือ เครื่องมือทำการเกษตรพื้นฐาน เช่น จอบ เสียม ร้อยละ 41.82 รองลงมาคือ ความร่วมมือจากคณะครู-อาจารย์ และผู้บริหาร ร้อยละ 40.00 และในด้านพื้นที่ดินบริเวณ ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ ร้อยละ 33.64 ส่วนอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกที่โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเห็นว่าขาดแคลน คือ วัสดุฝึก เคมีภัณฑ์เกษตรต่าง ๆ ร้อยละ 60.41 โรงเรียนฝึกงานด้านสัตวบาลหรือสัตว์ทั่วไป ร้อยละ 58.18 และพันธุ์สัตว์ ร้อยละ 54.55

5.4.3. การจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรกรรมของโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

ด้านโครงการ/แผนการปฏิบัติและแนวปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรม พบว่า โครงการ/แผนปฏิบัติการได้มาจากการวางแผนร่วมกับชุมชน ระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.03) รองลงมา คือโครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมตามความต้องการของผู้เรียน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.64) และโครงการ/แผนปฏิบัติการได้เสนอลงในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.62) ส่วนโครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ โครงการ/แผนปฏิบัติการได้มาจากการกำหนดของครู-อาจารย์เกษตร (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.25)

ด้านความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์ ต่อกระบวนการจัดกิจกรรม พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรกรรมส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจต่อกระบวนการจัดกิจกรรมในระดับปานกลางทั้ง 6 รายการ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.84) ยกเว้นรายการ ครู- อาจารย์เกษตรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง ในระดับน้อย (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.49)

ด้านความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรมของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ ด้านนักเรียนมีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัดความสนใจของตนเอง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ

ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมครู-อาจารย์เกษตรใช้อุปกรณ์ไฮโดรทศนุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนภาคปฏิบัติในระดับปานกลางทุกรายการ ด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรมในระดับปานกลางทุกรายการ

ส่วนด้านการบริหาร การประสานงาน และความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม พบว่า มีการปฏิบัติในระดับปานกลางทุกรายการเช่นกัน

5.4.5. ปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของครู-อาจารย์เกษตรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ในด้านโครงการ/แผนการปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรม ด้านความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม ด้านนักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัด/ความสนใจของตนเอง ด้านความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม ด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม และด้านการบริหารการประสานงานความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม พบว่ามีปัญหาและอุปสรรคในระดับปานกลางทุกด้าน

5.4.6. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ข้อเสนอแนะในด้าน โครงการ/แผนการปฏิบัติแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรม ควรจัดกิจกรรมทางการเกษตรให้สอดคล้องกับท้องถิ่นมากที่สุด รองลงมาคือควรกำหนดโครงการ/แผนการปฏิบัติให้ชัดเจน ครูอาจารย์ทุกคนควรให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในกิจกรรม โครงการเกษตร และควรจัดกิจกรรมโครงการเกษตรที่มีระยะเวลาดำเนินงานสั้นและเห็นผลชัดเจน

ด้านความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม พบว่า ควรจัดฝึกอบรม/สัมมนาให้ครู-อาจารย์เกษตรมีความรู้ทางการเกษตรเฉพาะด้าน และควรจัดฝึกอบรมสัมมนาให้ครู-อาจารย์เกษตร ได้ฝึกปฏิบัติจริง

ด้านความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนควรให้ความสนใจในกระบวนการจัดกิจกรรมทางการเกษตรต่างๆ มากที่สุด และควรให้ความสนใจกิจกรรมทางการเกษตรมากขึ้น และนักเรียนควร ได้ปฏิบัติกิจกรรมทางการเกษตร ได้อย่างถูกต้อง

ด้านนักเรียนได้เลือกกิจกรรมตามความถนัดความสนใจของตนเอง พบว่า ควรจัดกิจกรรมทางการเกษตรตามความต้องการของนักเรียน ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อกิจกรรมที่นักเรียนเลือก และควรมีวัสดุ อุปกรณ์สำหรับปฏิบัติกิจกรรมที่นักเรียนต้องการ

ด้านความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม พบว่า ควรจัดสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่างๆ ให้มีความเพียงพอ มีความเหมาะสมต่อการจัดกิจกรรมและมีคุณภาพ

ด้านความเหมาะสมของอาคารที่ต่อการจัดกิจกรรม ควรจัดกิจกรรมทางการเกษตรให้สอดคล้องกับอาคารสถานที่ที่มีอยู่ ควรเพิ่มสถานที่จัดกิจกรรม และควรมีการปรับปรุงซ่อมแซมอาคารที่ชำรุดทรุดโทรม

ด้านการบริหาร การประสานงาน ความคล่องตัว ในการจัดกิจกรรม พบว่า ครู-อาจารย์ในโรงเรียนไม่ให้ความสำคัญสนับสนุนกิจกรรมทางการเกษตรมากที่สุด รองลงมาควรเพิ่มงบประมาณให้เพียงพอสำหรับการประสานงานให้มีความคล่องตัว และควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมบริหารกิจกรรมทางการเกษตร

5.5 อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรกรรมของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยหัวหน้าหมวดเกษตรกรรมของแต่ละโรงเรียนเป็นผู้ตอบแบบสอบถามมีประเด็นที่ควรพิจารณาดังนี้

5.5.1. ด้านสภาพทั่วไปของหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรม โดยทั่วไปหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรม ทำหน้าที่การสอนทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาในทุกกลุ่มวิชา และทำการสอนในวิชาที่เกี่ยวกับวิชาเกษตร (ร้อยละ 47.27) นอกจากนี้ยังมีภาระรับผิดชอบงานเกษตรด้านอื่น ๆ ในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประภาพรรณ จตุศรีวิไล (2529 : 60) บุญเสริม สุริยา (2532 : 67-87) และนพคุณ ศิริวรรณ และคณะ (2538 : บทคัดย่อ) ที่พบตรงกันว่า บุคลากรในหมวดวิชาเกษตรกรรมต้องรับผิดชอบงานสอนหลายวิชาทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการสอน

ด้านการฝึกอบรมที่หัวหน้าหมวดวิชาเกษตรกรรมต้องการฝึกอบรมสัมมนามากที่สุด ในเรื่องไม้ดอกไม้ประดับ เป็นเพราะว่า จังหวัดเพชรบูรณ์มีการส่งเสริมให้ทำการเกษตรเมืองหนาว โดยเฉพาะไม้ดอกไม้ประดับ (สำนักงานเศรษฐกิจการพาณิชย์, 2539 : 57 – 87) จึงทำให้หัวหน้าหมวดเกษตรกรรมในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้เห็นความสำคัญของวิชาดังกล่าวที่จะใช้ฝึกปฏิบัติให้นักเรียน

5.5.2. ด้านข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนที่อยู่ในเขตท่งกันดาร (ร้อยละ 84.45) เป็นโรงเรียนที่เข้าถึงชุมชนในชนบททำให้นักเรียนในท้องถิ่นได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ซึ่งเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย

ของโครงการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิรพล นาคบาง, 2538 : 13) ในด้านจำนวนครู-อาจารย์ เฉลี่ย 18.64 คน เป็นครู-อาจารย์เกษียณเฉลี่ย 2.75 คน ซึ่งโรงเรียนที่มีครู-อาจารย์เกษียณมากที่สุดถึง 7 คน แต่โรงเรียนที่มีครู-อาจารย์เกษียณน้อยที่ 1 คน และเป็นครู-อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษานอกชั้นเฉลี่ย 1.30 คน ถือว่าน้อยสำหรับครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น ในการเตรียมคนสู่อาชีพการเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรีย์พร ราศรี (2531 : 88) และพรทิพย์ นิพัทธ์สุขกิจ (2525 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูที่จะทำหน้าที่สอนทางการเกษตร ไม่เพียงพอ ในด้านพื้นที่ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา พบว่า มีพื้นที่เฉลี่ย 18.75 ไร่ แต่มีพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 3.82 ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่น้อยมากสำหรับการทำการเกษตร ถ้าเปรียบเทียบกับสัดส่วนของนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่มีนักเรียนเฉลี่ย 307.66 คน ที่จะใช้พื้นที่ในการปฏิบัติงานเกษตร ตลอดจนการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานการวิจัยของ พิทยา ขวัญทอง (2523 : 11-16) และนพคุณ สิริวรรณ และคณะ (2538 : บทคัดย่อ) ที่พบตรงกันว่า โรงเรียนมีพื้นที่น้อย ไม่มีที่ดินที่จะใช้เป็นสถานฝึกปฏิบัติงานทางการเกษตร เช่น แปลงสาธิต แปลงปลูกพืช เรือนเพาะชำ และอาคารเรียนเกษตร ในด้านแหล่งน้ำพบว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ส่วนใหญ่มีบ่อน้ำของโรงเรียนร้อยละ 64.64 จึงเหมาะที่จะจัดกิจกรรมในด้านการเลี้ยงสัตว์น้ำให้นักเรียนได้ปฏิบัติ แต่เมื่อพิจารณากิจกรรมที่โรงเรียนจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติ ในด้านการเลี้ยงสัตว์น้ำเพียงร้อยละ 27.27 โรงเรียนขยายโอกาสส่วนใหญ่จัดให้นักเรียนฝึกปฏิบัติในด้านการปลูกพืชผักสวนครัว ร้อยละ 63.44 ซึ่งการปลูกพืชผักสวนครัวเป็นกิจกรรมที่ต้องใช้พื้นที่มากทำให้เกิดปัญหาการใช้พื้นที่ไม่เพียงพอ และยังเป็น การไม่สอดคล้องกับสภาพที่เป็นอยู่ ของโรงเรียน

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติ พบว่าสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอคือ เครื่องมือทำการเกษตรพื้นฐาน ส่วนอุปกรณ์ที่ขาดแคลนคือ วัสดุฝึก เคมีภัณฑ์ เกษตรต่าง ๆ ด้านพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรีย์พร ราศรี (2531 : 75) อมร บุญช่วย (2538 : บทคัดย่อ) และวิรพล นาคบาง (2538 : 39) ที่พบตรงกันว่า วัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนการสอนวิชางานเกษตรมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียนและวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ยังไม่ทันสมัยและไม่ได้มาตรฐาน ไม่ตรงกับความต้องการ ซึ่งส่งผลต่อการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติได้ไม่เต็มที่

5.5.3. ด้านการจัดกิจกรรมภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่าโครงการ/แผนการปฏิบัติและแนวปฏิบัติกิจกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ถ้าพิจารณารายชื่อแล้ว แผนการปฏิบัติที่ได้มาจากการวางแผนร่วมกับชุมชน มีระดับปฏิบัติมากที่สุด(ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.03) แต่ถ้าศึกษาในข้อที่ว่าโครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมมีความสอดคล้องกับท้องถิ่น กลับพบว่า มีระดับการปฏิบัติในระดับน้อย (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.36) นอกจากนี้ในข้อที่ว่าโครงการ/แผนปฏิบัติกิจกรรมได้เสนอลงใน

แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง แต่ในขณะที่เดียวกันในข้อที่ว่า โครงการหรือแผนปฏิบัติการกรมจัดตามแผน/โครงการของโรงเรียนกลับพบว่าการปฏิบัติในระดับน้อย แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนมีการเขียนแผนปฏิบัติการประจำปีแต่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผนนั้นอย่างจริงจัง และยังแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนและชุมชนขาดความร่วมมือและประสานงานกันอย่างจริงจังกับชุมชนเพราะแผนการปฏิบัติการกรมมีความสอดคล้องกับท้องถิ่นในระดับที่น้อย (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.36

ด้านความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์ ต่อกระบวนการจัดกิจกรรม ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร มีความรู้ความเข้าใจต่อกระบวนการจัดกิจกรรม ในระดับปานกลาง และน้อยในข้อที่ว่าครู-อาจารย์เกษตรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้งแสดงว่าครู-อาจารย์เกษตรของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษายังขาดความรู้ความชำนาญในด้านการสอน การวัดผลประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ถาวร แซ่โจ้ว (2535 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ครู-อาจารย์ผู้สอนเกษตรยังขาดการความรู้เทคนิคการสอน การสร้างแบบทดสอบ ขาดทักษะในการผลิตเอกสารประกอบการสอน

ด้านนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง โดยนักเรียนมีการประชุมปรึกษา เพื่อการแก้ปัญหาอุปสรรค หรือพัฒนางานมากกว่าการพิจารณาเลือกกิจกรรมและนอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงตามแผนการปฏิบัติการกรมในระดับน้อย (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.56) ซึ่งนักเรียนมีโอกาสเลือกกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติในระดับปานกลาง และเลือกตามอาชีพของผู้ปกครองมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าการเปิดสอนวิชาเกษตรและกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ที่ต้องการสนองความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน ฉะนั้นเป็นไปได้ว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ยังไม่สามารถสนองความต้องการของนักเรียนได้อย่างแท้จริง เนื่องจากโรงเรียนยังไม่สามารถดำเนินการจัดกิจกรรมได้อย่างหลากหลาย เพราะว่าจากการศึกษาพบว่า โรงเรียนเปิดโอกาสให้นักเรียนเลือกกิจกรรมได้ในระดับปานกลางเท่านั้น

ด้านความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่างๆ มีความพร้อมในระดับปานกลาง ซึ่งวัสดุอุปกรณ์ส่วนใหญ่เป็นอุปกรณ์พื้นฐาน เช่น จอบ เสียม ต่างๆ แต่โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ยังขาดแคลนอุปกรณ์ ในด้านพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และอุปกรณ์ที่ทันสมัย ซึ่งอุปกรณ์ที่มีอยู่มักชำรุด และไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรีย์พร ราศรี (2531 : 88) พบว่า โรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดเพชรบูรณ์มีวัสดุอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และเห็นว่าทางราชการควรจัดหางบประมาณในการซื้อพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย และสารเคมีกำจัดศัตรูพืช และงานวิจัยของพิทยา ขวัญทอง (2523 : 11-16) พบว่า โรงเรียนได้รับเงินสนับสนุนการสอนเกษตรน้อย และโรงเรียนส่วนใหญ่มีมุมมองข้ามค่าใช้จ่ายในการสอนวิชาเกษตรกรรม เงินบำรุงการศึกษา และเงินงบประมาณค่าวัสดุ ครุภัณฑ์มักถูกนำไปใช้ในด้านอื่น

ด้านความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรมพบว่า มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง และยังพบว่าเป็นปัญหาในระดับปานกลางซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนวลสมร ชมะสุนทร (2531 : บทคัดย่อ) และสุนทร นาศรี (2542 : 61) พบตรงกันว่า พื้นที่ทำการเกษตรของโรงเรียนยังมีปัญหาโดยเฉพาะสภาพดินไม่เอื้ออำนวยต่อการเกษตร ขาดอาคาร สถานที่เก็บเครื่องมือ และยังขาดน้ำทำการเกษตรในบางฤดู

ด้านการบริหารการประสานงานและความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม พบว่า มีการปฏิบัติในเรื่องต่าง ๆ ปานกลาง และโรงเรียนส่วนใหญ่ยังเห็นว่าผู้บริหารให้การสนับสนุนกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรน้อยคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ ซึ่งการสนับสนุนของผู้บริหารเป็นตัวชี้ให้เห็นถึงการประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวในการปฏิบัติกิจกรรมการสอนวิชาเกษตร ดังที่ Aragones 1977 (อ้างโดย นพคุณ ศิริวรรณ, 2522 : 129) ได้กล่าวไว้ว่า ทัศนคติของผู้บริหารเป็นตัวชี้ที่สำคัญถึงโครงการฟาร์มของสถานศึกษาที่จะให้นักเรียนปฏิบัติ

5.5.4. ด้านปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ มีปัญหาและอุปสรรคทุกด้านในระดับปานกลาง และปัญหาอุปสรรคที่น่าพิจารณาคือ ปัญหาอุปสรรคในด้านความรู้ความสามารถ ด้านการสอนการถ่ายทอด การจัดกิจกรรมของครู-อาจารย์เกษตร (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.25) ซึ่งพิจารณาจากปัจจัยต่างๆ แล้วจะเห็นได้ว่า โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจำเป็นต้องใช้ครูสอนวิชาเกษตรเป็นจำนวนมาก แต่ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาเกษตรจริง มีจำนวนน้อยคือ เฉลี่ย 1.36 คน และโรงเรียนที่มีครู-อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษากเกษตรน้อยที่สุดคือ 1 คน ซึ่งถ้าดูค่าเฉลี่ยของครูผู้สอนวิชาเกษตรแล้วจะเห็นว่า มีครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรเฉลี่ยถึง 2.75 คน ฉะนั้นโรงเรียนจะต้องจัดครูในสาขาวิชาอื่นมาชดเชยครู-อาจารย์ที่ยังไม่เพียงพอ จึงทำให้เกิดปัญหาในด้านความรู้ความสามารถในการสอนและการถ่ายทอดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร และยังพบอีกว่า ที่เป็นปัญหาค่อนข้างมากคือ ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนในเรื่องการประเมินผลกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร(ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.14)แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนขาดความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ ผู้ปกครองและชุมชนไม่เข้าใจบทบาทในการร่วมวางแผน การให้การสนับสนุนทำให้การกำหนดกิจกรรม ขาดความหลากหลาย นักเรียนขาดความพร้อมในการจัดกิจกรรม ซึ่งสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (2536 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยพบว่า การที่โรงเรียนจะสามารถจัดการเรียนการสอนวิชาชีพให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรได้นั้น วิชาที่เปิดสอนจะต้องสอดคล้องกับแบบแผนการผลิตของชุมชน รู้จักนำทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์มีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย และนพคุณ ศิริวรรณ (2532 : 127) ได้ให้ความเห็นว่า การจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติงานเกษตรจะต้องมีความร่วมมือกันของบุคคลต่างๆ ทั้งครู และผู้บริหาร ตัวของนักเรียนตลอดจนผู้ปกครองในการจัดทำโครงการต่างๆ ให้สมบูรณ์

จากปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ จึงควรที่จะจัดฝึกอบรมสัมมนาครูผู้สอนวิชาเกษตร ในเรื่องหลักสูตร ความรู้ในเนื้อหาวิชาเกษตรเฉพาะด้าน การวัดผลประเมินผลต่าง ๆ ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรให้เพียงพอ และประสานงานร่วมมือกับผู้บริหารคณะครู-อาจารย์ในโรงเรียนชุมชนเพื่อให้การจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ นอกจากนี้ควรมีกิจกรรมให้นักเรียนได้เลือกอย่างหลากหลาย ซึ่งจะทำให้การสอนวิชาเกษตรนั้นประสบผลสำเร็จนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อวิชาเกษตร ต่อการเรียนวิชาเกษตรและเป็นเกษตรกรที่มีคุณภาพต่อไป

5.6. ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์มีข้อเสนอแนะดังนี้

5.6.1. ข้อเสนอแนะต่อสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

5.6.1.1 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ควรจัดฝึกอบรมให้ความรู้ในด้านการสอน ด้านวิชาอาชีพเกษตรต่างๆ การวัดผลประเมินผลแก่ครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตรกรรมการเกษตร

5.6.1.2 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานในการจัดกิจกรรมการสอนวิชาเกษตรกรรมให้เพียงพอ

5.6.1.3 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ควรจัดการฝึกอบรมสัมมนาผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา เกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมวิชาอาชีพการเกษตร การนิเทศก์ การจัดทำแผนปฏิบัติการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ในโรงเรียน

5.6.2. ข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

5.6.2.1 โรงเรียนควรทำแผนปฏิบัติการประจำปีร่วมกับชุมชน เพื่อให้แผนการปฏิบัติการมีความสอดคล้องกับชุมชนและท้องถิ่น และควรใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรด้วย

5.6.2.1 โรงเรียนควรจัดกิจกรรมทางการเกษตรให้มีความหลากหลายเพื่อสนองความต้องการของนักเรียนอย่างทั่วถึง

5.6.3 ข้อเสนอแนะต่อครู-อาจารย์เกษตร

ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน และความต้องการของนักเรียน ชุมชน และกิจกรรมที่เห็นผลเร็ว

5.6.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

5.6.4.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ วิชาเกษตรของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์เท่านั้น ถ้ามีการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาควิชา เกษตรในจังหวัดอื่นๆ หรือระดับภาคเพื่อจะได้ภาพรวมในจังหวัดต่างๆ เพราะในแต่ละจังหวัดมีข้อ จำกัดตามสภาพแวดล้อมแตกต่างกัน

5.6.4.2 ควรศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาเกษตรโดยเน้นวิธีการให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,สำนักงาน, กระทรวงศึกษาธิการ. 2536. คู่มือการนำหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นไปใช้สำหรับโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.

ชนะ วันทนุน . 2529. เอกสารประกอบการบรรยายหลักการศึกษาศาสตร์. คณะศึกษาศาสตร์ กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ฉาวร แซ่โจ้ว. 2535. "การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งกวดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา". วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นพคุณ ศิริวรรณ และคณะ. 2538. ความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาเกษตรของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร ในระดับมัธยมศึกษาของประเทศไทย. รายงานการวิจัยสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. กรุงเทพมหานคร.

นพคุณ ศิริวรรณ. 2532. งานฟาร์มกลยุทธ์สำคัญของการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์การพิมพ์พลชัย.

นพรัตน์ จำลองพันธ์. 2522. "ความคิดเห็นของครูเกษตรและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการใช้ที่ดินทางการเกษตรของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 8". วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

นवलสมร ขมะสุนทร. 2531. "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพและปัญหาในการจัดโครงการอาหารกลางวัน ในโรงเรียนประถมศึกษา ตั้งกวดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษแห่งชาติเขต 11". วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญเสริม สุริยา. 2532 "ปัญหาการจัดการสอนการเรียนวิชาอาชีพท้องถิ่นของผู้บริหารและครูอาจารย์ในโรงเรียนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 8". วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประเทือง ไบเนียม. 2533. "การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นประกอบการสอนวิชาเกษตรกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา 5". วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประภาพรรณ จตุรศรีวิไล. 2529. “ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกเปิดวิชาพื้นฐานวิชาอาชีพสาขาเกษตรกรรมตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2524 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ปรีชา ตราธาราทิพย์. 2522. “ความคิดเห็นของครูเกษตรและผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการใช้ที่ดินเพื่อการศึกษาเกษตรกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 12”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรทิพย์ นิพัทธ์สุขกิจ. 2525. “การศึกษาสภาพการจัดการสอนการเรียนวิชาเกษตรกรรมระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตการศึกษา-ที่ 6”. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พิทยา ขวัญทอง. “ปัญหาการสอนวิชาเกษตรกรรมในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา” มิตรครู. ปีที่ 19, ฉบับที่ 5 (พฤษภาคม 2523): 11-16.

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. 2524. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

วิชาการ ,กรม. 2536. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

_____ เอกสารทางวิชาอาชีพของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533). ฉบับใช้ในโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ,2533.

_____ กระทรวงศึกษาธิการ. 2531. รายงานการวิจัยการพัฒนาศึกษาวิชาอาชีพในระบบโรงเรียน และนอกระบบโรงเรียน. กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (อัครสำเนา)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช. 2532. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการจัดระบบการสอน การงานและอาชีพ. หน่วย 9. นนทบุรี ; มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช.

รวีวรรณ ชินะตระกูล. 2538. วิธีวิจัยการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.

วิรพล นาคบาง. 2538. “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาเกษตรของนักเรียน ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาจังหวัดอุดรธานี”. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

เอกสารพิมพ์ ไซยะ. 2539. วิธีสอนทั่วไป. โครงการตำราคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมสถาบันเทคโนโลยี

ไม่ว่ากรณีใดๆ พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ; กรุงเทพมหานคร. ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สุริย์พร ราศรี. 2531. "ความรู้และความสามารถทางด้านการเกษตรของครูผู้สอนงานเกษตรในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์". วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมน อมรวิวัฒน์. 2529. หลักสูตรการงานและพื้นฐานอาชีพเพื่อชีวิต. วารสารการศึกษา 10 (เมษายน, 2529 :18-19.)
- สุรพันธ์ ดันศรีวงษ์. 2538. วิธีการสอน. กรุงเทพมหานคร: สยามสปอร์ตซินดิเคท จำกัด.
- อภิชาติ รัชบาด. 2525. "สภาพการเรียนการสอนวิชาการทำงานและอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 8". สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษา 8. (อัคราณา)
- อมร บุญช่วย. 2538. "การศึกษาสภาพและความต้องการการเรียนการสอนวิชาอาชีพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาเขตการศึกษา 3". สำนักวิจัยพัฒนาการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมเขตการศึกษา 3.
- สำนักงานเศรษฐกิจการพาณิชย์ จังหวัดเพชรบูรณ์. 2539. แผนการลงทุนจังหวัดเพชรบูรณ์ 2540. สำนักงานเศรษฐกิจการพาณิชย์ จังหวัดเพชรบูรณ์.
- หน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา. 2535. คู่มือการพัฒนาการเรียนการสอนตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). หน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 451 3

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ ธันวาคม 2541

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

ด้วย นายทวิต ราชี เป็นนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เรื่อง
"การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษา ได้ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์
ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร.3266052-6101 ต่อ 2663,2643

โทรสาร 3268503-4 ต่อ 205

ที่ ทม 1504/ 0798

คณะกรรมการอุดมศึกษา

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒๒ กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์
 3. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นายหวิต ราชิ ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียง
วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของโรงเรียนใน
โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์"
ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2541

ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยใน สถาน
ศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จาก
ท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยใน สถานศึกษาสังกัด
หน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

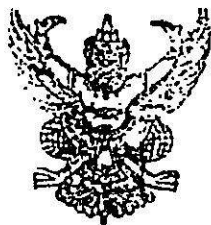
ขอแสดงความนับถือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ (ผศ.ดร.พรณี ลิกิจวัฒน์) อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงหรือเผยแพร่เอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ปฏิบัติราชการแทนคนบตี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร. 3268506

ที่ ศร 1143/

1779

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์
ถนนสระบุรี - หล่มสัก พช 67000

26 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน คณะคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

อ้างถึง หนังสือสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบังที่ ทท. 1524/0798

ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2542

ตามที่สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ขอความร่วมมือให้ นายทวีศ ราณี นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ซึ่งกำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์" เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ นั้น

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ พิจารณาแล้ว ยินดีให้ความร่วมมือ ในการดำเนินการวิจัยดังกล่าว และผู้วิจัยกำลังดำเนินการเก็บข้อมูลอยู่แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสัมพันธ์ พิชนรังสรรค์)

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัย กรุณาอย่าให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฝ่ายวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา

โทร. (056) 721564 ต่อ 29 - 30

มยุรี ราง/พิมพ์

.....ทาน/ตร

ที่ ศธ 1143/ 1770

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์
ถนนสระบุรี - หล่มสัก พช 67000

26 กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1 ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อ และเค้าโครงวิทยานิพนธ์

2. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

3. แบบสอบถาม จำนวน.....ชุด

ด้วยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ขอความร่วมมือให้ นาย ทวีต ราชิ นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ซึ่งทำการวิจัย เพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร ของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์" เก็บรวบรวมข้อมูลในสถานศึกษาในสังกัดของท่าน ดังชื่อโรงเรียนที่แนบมา จึงใคร่ขอให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอให้ความร่วมมือ ในการดำเนินการดังกล่าว โดยมอบแบบสอบถามที่ส่งมาด้วย ให้โรงเรียนในสังกัดโรงละ 1 ชุด กรอก แล้วให้โรงเรียนส่งคืนผู้วิจัย ตามที่อยู่ ที่แนบมาพร้อมแบบสอบถาม ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำหน้าที่ของคิดแถมมาให้เรียบร้อยแล้ว

หวังว่าคงได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสัมพันธ์ หัตถ์รังสรรค์)
ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2541

1. นายทวิต ราบี ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์” โดยมี ดร.นพคุณ ศิริวรรณ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์วันทนี ไชติสกุล และ อาจารย์ศศิธร จารุสมบัติ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ.2541

(รศ.ดร.มนัส สัจวารศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ห้ามนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย มีรายชื่อดังต่อไปนี้

1. **ดร.คณัช คิษขบุตร** อาจารย์ประจำภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. **นางสาวบุญเชียม สงวนสิน** หัวหน้าฝ่ายพัฒนางานวิชาการ สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์
3. **นายดวงพล ดนอมสิงหะ** หัวหน้าฝ่ายวิจัยและประเมินผล สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์
4. **นายพล ตั้งข์แก้ว** สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์
5. **นายคณิต ฤทธิรอด** หัวหน้าหมวดเกษตร โรงเรียนน้ำหนาวพิทยาคม อำเภอ้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก
รายชื่อโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษา
จังหวัดเพชรบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
โดยนายทวิต ธานี**

สำนักงานประถมศึกษาอำเภอเมือง

1. โรงเรียนบ้านสะเดียง
2. โรงเรียนบ้านสะแกงาม
3. โรงเรียนบ้านเฉลียงลับวิทยา
4. โรงเรียนบ้านตะเบา
5. โรงเรียนบ้านนางั่ว
6. โรงเรียนบ้านระวีง
7. โรงเรียนบ้านโป่งหว้า
8. โรงเรียนบ้านหัวขะแมง
9. โรงเรียนบ้านโตก
10. โรงเรียนบ้านนาขม
11. โรงเรียนบ้านขมวด
12. โรงเรียนบ้านฮาวิ-หัวขโป่ง
13. โรงเรียนบ้านโพธิ์ทอง
14. โรงเรียนบ้านวังขอนมิตรภาพที่ 137
15. โรงเรียนบ้านสามแยกวังขมภู
16. โรงเรียนบ้านซอนไพร
17. โรงเรียนบ้านหัวขศึกไล
18. โรงเรียนบ้านปากน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอห่มสัก

1. โรงเรียนบ้านบุงคล้า
2. โรงเรียนบ้านน้ำก้อ
3. โรงเรียนหน้าศูนย์เครื่องมือกล
4. โรงเรียนบ้านท่าขาม
5. โรงเรียนบ้านวังรู
6. โรงเรียนบ้านวังร่อง
7. โรงเรียนบ้านน้ำพุ
8. โรงเรียนบ้านน้ำขุน
9. โรงเรียนบ้านดงน้ำเคื่อ
10. โรงเรียนบ้านช้างตะตูด
11. โรงเรียนบ้านหนองไขว่
12. โรงเรียนบ้านหนองบัว
13. โรงเรียนบ้านสงเปลือย
14. โรงเรียนบ้านป่ายาง
15. โรงเรียนชุมชนบ้านศรีสะอาด
16. โรงเรียนบ้านปากหัวขอนแก่น
17. โรงเรียนบ้านหัวระหงส์
18. โรงเรียนบ้านดงขวาง
19. โรงเรียนบ้านหัวขลาน
20. โรงเรียนบ้านธารทิพย์
21. โรงเรียนชุมชนบ้านตัว
22. โรงเรียนบ้านท่าอิบุญ
23. โรงเรียนบ้านป่าแกลเครือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีเทพ

1. โรงเรียนบ้านวังซอน
2. โรงเรียนบ้านเนินถาวร
3. โรงเรียนบ้านโคกกรังน้อย
4. โรงเรียนบ้านหนองข้างทอย
5. โรงเรียนบ้านโคกสะอาด
6. โรงเรียนบ้านหนองสรวง
7. โรงเรียนบ้านหนองบัว
8. โรงเรียนบ้านทุ่งเศรษฐี
9. โรงเรียนบ้านหนองจอกวังกำแพง
10. โรงเรียนบ้านบึงนาจาน
11. โรงเรียนบ้านสันติธรรม
12. โรงเรียนบ้านคลองกระจิง
13. โรงเรียนบ้านเกาะแก้ว

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอหนองไผ่

1. โรงเรียนบ้านบ่อไทย
2. โรงเรียนบ้านกลาง
3. โรงเรียนบ้านวังโบสถ์
4. โรงเรียนชุมชนบ้านโกชน์
5. โรงเรียนบ้านปากดก
6. โรงเรียนบ้านไร่เหนือ
7. โรงเรียนบ้านนาทุ่ง
8. โรงเรียนบ้านโคกเจริญ
9. โรงเรียนบ้านหนองไผ่
10. โรงเรียนบ้านโป่ง-ไผ่ขวาง
11. โรงเรียนบ้านกองทุล
12. โรงเรียนบ้านท่าแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนแดน

1. โรงเรียนบ้านลาดแค
2. โรงเรียนบ้านเขาชะ โงก
3. โรงเรียนบ้านหนองใหญ่
4. โรงเรียนบ้านท่าขาม
5. โรงเรียนบ้านหัวงาช้าง
6. โรงเรียนบ้านทรัพย์พุทรา
7. โรงเรียนบ้านหนองกลอย
8. โรงเรียนบ้านก.ม. 8
9. โรงเรียนบ้านตะกุดไร
10. โรงเรียนบ้านคลองหัวขนา
11. โรงเรียนบ้านคลองปลาหมอ
12. โรงเรียนบ้านศาลาลาย

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวิเชียรบุรี

1. โรงเรียนบ้านบ่อรัง
2. โรงเรียนบ้านหนองบัวขาว
3. โรงเรียนบ้านโคกสำราญ
4. โรงเรียนบ้านบึงกระจับ
5. โรงเรียนบ้านเข้มทอง
6. โรงเรียนชุมชนบ้านพุเตย
7. โรงเรียนบ้านรวมทรัพย์
8. โรงเรียนบ้านแก่งหินปูน
9. โรงเรียนบ้านวังไผ่
10. โรงเรียนบ้านเนินสะอาด
11. โรงเรียนบ้านหนองไม้สอ
12. โรงเรียนบ้านใหม่วิไลวัลย์
13. โรงเรียนบ้านหนองสะแก
14. โรงเรียนบ้านคลองทราย
15. โรงเรียนบ้านชันน้อย
16. โรงเรียนบ้านหนองโป่ง
17. โรงเรียนบ้านสระประดู่

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอห่มเกล้า

1. โรงเรียนบ้านหินฮาว
2. โรงเรียนบ้านแก่งโตน
3. โรงเรียนบ้านวังบาล
4. โรงเรียนบ้านทับเบิกร่วมใจ
5. โรงเรียนบ้านโจะโหวะ
6. โรงเรียนบ้านสงเปลือย
7. โรงเรียนบ้านตาดกกลอย
8. โรงเรียนบ้านหินโง่น
9. โรงเรียนบ้านห้วยฮีจีน
10. โรงเรียนบ้านท่าข้าม
11. โรงเรียนบ้านตาดข่า

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบึงสามพัน

1. โรงเรียนบ้านหนองแจง
2. โรงเรียนบ้านหนองชุมแสง
3. โรงเรียนบ้านราหุล
4. โรงเรียนบ้านโป่งบุญเจริญ
5. โรงเรียนบ้านลำตะคร้อ
6. โรงเรียนบ้านเขาพลวง
7. โรงเรียนบ้านพญาวัง
8. โรงเรียนบ้านจับไม้แดง
9. โรงเรียนบ้านทรัพย์เกษตร
10. โรงเรียนบ้านบึงสามพัน
11. โรงเรียนบ้านห้วยทราย
12. โรงเรียนบ้านเขาเจริญธรรม
13. โรงเรียนบ้านบึงตะแบก
14. โรงเรียนบ้านวังไธย์
15. โรงเรียนบ้านวังพิบูล
16. โศกสะอาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอน้ำหนาว

1. โรงเรียนบ้านวังกวาง
2. โรงเรียนบ้านหลักค่าน
3. โรงเรียนบ้านโคกมน
4. โรงเรียนบ้านห้วยสนามทราย
5. โรงเรียนบ้านห้วยกระโปะ

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาค้อ

1. โรงเรียนบ้านนาขาว
2. โรงเรียนบ้านแขกน้อย
3. โรงเรียนบ้านทุ่งสมอ
4. โรงเรียนบ้านหนองแม่นา
5. โรงเรียนบ้านสะเดาะพงษ์มิตรภาพที่ 229

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอวังโป่ง

1. โรงเรียนบ้านจับเบิบ
2. โรงเรียนบ้านวังศาล
3. โรงเรียนบ้านวังหิน
4. โรงเรียนบ้านวังพลับ
5. โรงเรียนบ้านโนนตุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามโครงการวิจัย

เรื่อง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรของ โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้สอบถามความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดวิชาเกษตรเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 สภาพทั่วไปของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

ตอนที่ 3 แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

3.1 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรของครู-อาจารย์เกษตร

3.2 สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปของครู-อาจารย์ผู้สอนวิชาเกษตร

2. โปรดพิจารณาและตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความจริงทั้งนี้เพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของการศึกษาและวิจัย

3. คำตอบและความคิดเห็นของท่าน ผู้วิจัยถือว่าเป็นข้อมูลที่มีค่าสูง และสงวนไว้เป็นความลับ โดยจะใช้ประโยชน์เพื่องานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น จะไม่ทำให้เกิดผลกระทบกระเทือนและเสียหายใดๆ แก่ท่าน

ขอขอบพระคุณ

นายทวิต ธานี

ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือตัวเลข ลงใน □ และโปรดคำลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานภาพสมรส

โสด สมรส อื่นๆ(โปรดระบุ).....

4. อายุราชการ.....ปี

5. ตำแหน่งในปัจจุบัน

ครู อาจารย์ 1 อาจารย์ 2 อาจารย์ 3 อื่นๆ(โปรดระบุ).....

6. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าอนุปริญญา
 อนุปริญญา, หรือเทียบเท่า
 ปริญญาตรี
 ปริญญาโท
 อื่นๆ(โปรดระบุ).....

7. มีวุฒิการศึกษนกษตร / การเกษตรหรือไม่

ไม่มี

มี(ระดับใด)

ป.ม.ก.

ป.กศ.สูง

วทบ. (เกษตรศึกษา, ศึกษาศาสตร์เกษตร)

ค.อ.บ.

ศศ.บ.

ค.บ.

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

8. ประสบการณ์สอน.....ปี

9. ประสบการณ์สอนวิชาเกษตร.....ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครู ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น "ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 "ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

10. เงินเดือนในปัจจุบัน บาท/เดือน และมีรายได้จาก

เงินเดือนในตำแหน่ง บาท/เดือน

เงินรายได้พิเศษอื่น ๆ นอกเหนือจากการสอน บาท/เดือน

11. ที่พักปัจจุบัน

บ้านพักครู

บ้านพักของตนเอง

บ้านเช่า

อื่นๆ (โปรดระบุ).....

12. จำนวนชั่วโมง หรือคาบที่สอนในเวลาราชการ คาบ/ สัปดาห์

13. จำนวนชั่วโมง หรือคาบที่สอนนอกเวลาราชการ คาบ/ สัปดาห์

14. ในปัจจุบันท่านสอนรายวิชาใด (โปรดระบุ) และทำเครื่องหมายลงในช่องระดับที่สอน

รายวิชาที่สอน	ระดับที่สอน	
	ประถมศึกษา (ป.5-6)	มัธยมศึกษาตอนต้น
1		
2		
3		
4		
5		
6		

15. หน้าที่อื่น ๆ ที่สำคัญที่ได้รับมอบหมายนอกเหนือจากงานสอนคือ.....

16. ในอนาคตหากเป็นไปได้ท่านจะทำดังต่อไปนี้

สอนที่สถานศึกษาเดิมตลอดไป เพราะ

.....

เปลี่ยนไปสอนที่สถานศึกษาใหม่ เพราะ

.....

เปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น ๆ เพราะ

.....

17. ท่านเคยผ่านการฝึกอบรม/สัมมนาที่เกี่ยวกับโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาหรือไม่ ถ้าเคย
 18. หากใช่ โปรดระบุชื่อของโครงการ และถ้าไม่เคยข้ามไปตอบข้อ 19

เคย

ไม่เคย

18. โปรดระบุรายละเอียดเกี่ยวกับการฝึกอบรม/สัมมนาในเรื่องต่อไปนี้

เรื่อง	หน่วยงานที่จัด / ระยะเวลา	ประโยชน์ที่ได้รับ
1		
2		
3		
4		
5		

19. ท่านมีความสนใจงานเกษตรกลุ่มใดมากที่สุด

- กลุ่มการผลิต
- กลุ่มงานบริการ
- กลุ่มงานเสริมงานผลิตและงานบริการ
- กลุ่มงานปฏิบัติอาชีพอิสระระหว่างเรียน

20. สาขาเกษตรด้านใดที่ท่านสนใจมาก(โปรดระบุตามที่ท่านสนใจ และต้องการได้รับการฝึกอบรมมาจำนวนไม่เกิน 3 สาขา)

อบรมมาจำนวนไม่เกิน 3 สาขา

- พืชผัก
- พืช-ไร่นา
- ไม้ผล ไม้ยืนต้น
- ไม้ดอก ไม้ประดับ
- เห็ด
- สัตว์ใหญ่
- สัตว์เล็ก
- สัตว์ปีก
- ประมง
- ช่างเกษตร
- ธุรกิจเกษตร
- อื่น ๆ โปรดระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 สภาพทั่วไปของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดเพชรบูรณ์

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน และโปรดเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างที่กำหนด

1. โรงเรียนตั้งอยู่ในอำเภอ
2. โรงเรียนตั้งอยู่ในเขต
 - เทศบาล สุขาภิบาล เขตกันดาร อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
3. จำนวนครู-อาจารย์ทั้งหมด คน
4. จำนวนครู-อาจารย์ที่ทำการสอนวิชาเกษตรในโรงเรียน มีจำนวนทั้งหมด คน
5. จำนวนครู-อาจารย์ที่มีวุฒิทางการเกษตรทั้งหมด คน
6. จำนวนนักเรียนทั้งหมด คน
7. ขนาดของพื้นที่โรงเรียน ทั้งหมด (ไร่/งาน/ตารางวา)
8. มีพื้นที่ทำการเกษตร จำนวน (ไร่/งาน/ตารางวา)
9. แหล่งน้ำของโรงเรียนมาจากแหล่งใด
 - บ่อของโรงเรียน
 - บ่อบาดาล
 - แม่น้ำลำคลอง
 - ประปา
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
10. โรงเรียนมีบ่อเลี้ยงปลา / สัตว์น้ำทั้งหมด บ่อ
11. มีโรงเรียนทั้งหมด (โรงเรียน/หลัง/คอก)
12. โรงเรียนของท่านจัดกิจกรรมให้นักเรียนฝึกปฏิบัติงานเกษตรอะไรบ้าง (ตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ปลูกพืชผักสวนครัว	☐ เลี้ยงปลา
☐ ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ	☐ เลี้ยงสัตว์เล็ก
☐ ปลูกไม้ผล และ ไม้ยืนต้น	☐ เลี้ยงสัตว์ปีก
☐ ปลูกพืชไร่	☐ เพาะเห็ด
☐ เลี้ยงปลาสวยงาม	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. โรงเรียนของท่านมีสิ่งอำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมสอนปฏิบัติงานการเกษตรเพียงพอ

รายการ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่มี
1. พื้นที่ดินและบริเวณให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ			
2. แหล่งน้ำที่ใช้เพื่อการเกษตร			
3. โรงเรียนฝึกงานด้านพืชกรรม / พืชทั่วไป			
4. โรงเรียนฝึกงานด้านสัตวบาล/สัตว์ทั่วไป			
5. เครื่องมืองานเกษตรพื้นฐาน เช่น จอบ เสียม กรรไกรตัดกิ่ง			
6. พันธุ์พืช			
7. พันธุ์สัตว์			
8. วัสดุฝึกเคมีภัณฑ์เกษตร (ปุ๋ย, ยามาแมลง ฯลฯ)			
9. อุปกรณ์การสอน (สื่อโสต-ทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ)			
10. หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการเกษตรต่าง ๆ			
11. จำนวนห้องเรียน			
12. ความร่วมมือสนับสนุนจาก คณะครู-อาจารย์ และผู้บริหาร			
13. ความร่วมมือจากชุมชน และผู้ปกครอง			
14. คนงานช่วยดูแลงานการเกษตรของโรงเรียน			
15. ความร่วมมือ ส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงาน/บุคคลภายนอก			
16. การสนับสนุนด้านเงินทุน/งบประมาณ			
17. ตลาดในโรงเรียนรองรับการจำหน่ายผลผลิตจากการเกษตร ของโรงเรียน			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาการเกษตรของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดเพชรบูรณ์
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดตามความเป็นจริง และกรุณาตอบทุกข้อ

รายการ	ระดับที่ปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. โครงการ/แผนปฏิบัติ แนวปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรม					
1.1 โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมได้มาจากการวิเคราะห์หลักสูตร
1.2 โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมได้มาจากการวางแผนร่วมกับชุมชน
1.3 โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมได้มาจากการวางแผนของผู้บริหาร
1.4 โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมได้มาจากการกำหนดของครูเกษตร
1.5 โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมได้เสนอลงในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน
1.6 โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมมีความสอดคล้องกับท้องถิ่น
1.7 โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมจัดตามแผนโครงการของโรงเรียน
1.8 โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมจัดตามแผนโครงการของโรงเรียน
1.9 โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมจัดตามความพร้อมของโรงเรียน
1.10 โครงการ/แผนการปฏิบัติกิจกรรมจัดตามความพร้อมของครูผู้สอน

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับที่ปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
2. ความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม					
2.1 ครู-อาจารย์เกษตรมีความรู้ความเข้าใจหลักสูตร
2.2 ครู-อาจารย์เกษตรมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการสอน
2.3 ครู-อาจารย์ผู้สอนเกษตรมีแผนการสอน
2.4 ครู-อาจารย์เกษตรมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติ
2.5 ครู-อาจารย์เกษตรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมทุกครั้ง
2.6 ครู-อาจารย์เกษตรได้เข้ารับการฝึกอบรมกิจกรรมการเรียนการสอน วิชาเกษตรทุกคน
2.7 ครู-อาจารย์เกษตรได้ประสานงานการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติกับวิทยากรภายนอกหรือสถานประกอบการในท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับที่ปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
3. นักเรียนมีความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรม					
3.1 นักเรียนมีส่วนในการวางแผนการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร
3.3 นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงตามแผนการปฏิบัติกิจกรรม
3.4 นักเรียนได้ทำการประเมินผลระหว่างดำเนินกิจกรรม
3.5 นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลรวมเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม
3.6 นักเรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์สร้างทางเลือก และเลือกทางเลือกที่จะปฏิบัติกิจกรรม
3.7 นักเรียนได้แสดงผลงาน หรือเผยแพร่ผลงาน
4. นักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัด/ความสนใจของตนเอง					
4.1 นักเรียนเลือกกิจกรรมได้อย่างเสรี
4.2 นักเรียนเลือกกิจกรรมที่โรงเรียนจัดไว้ให้
4.3 นักเรียนเลือกกิจกรรมตามกลุ่มที่สนใจ
4.4 นักเรียนเลือกกิจกรรมตามความพร้อมของครู
4.5 นักเรียนเลือกกิจกรรมตามอาชีพของผู้ปกครอง
5. ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม					
5.1 โรงเรียนมีวัสดุอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร
5.2 ครู-อาจารย์ใช้อุปกรณ์ไอศตัทสนูปกรณ์ประกอบการสอนภาคปฏิบัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับที่ปฏิบัติ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม					
6.1 มีห้องปฏิบัติการทางด้านการเกษตร
6.2 ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความลาดเท การระบายน้ำ ในด้านคุณภาพที่เหมาะสมกับกิจกรรมที่สอนปฏิบัติ
6.3 ปริมาณของน้ำที่ขังพอและเหมาะสมกับการทำการเกษตร
7. การบริหาร การประสานงาน และความคล่องตัวในการ จัดกิจกรรม					
7.1 ผู้บริหารให้การสนับสนุนกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติ วิชาเกษตร
7.2 ได้รับความร่วมมือจากคณะครู-อาจารย์ให้การ สนับสนุนกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตร
7.3 นักเรียนให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมการสอนภาค ปฏิบัติ
7.4 โรงเรียนให้การสนับสนุนงบประมาณ
7.5 มีตลาดรองรับผลผลิตที่ได้จากการจัดกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติวิชาเกษตรของครู-
อาจารย์เกษตร
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่เห็นว่าตรงความเป็นจริงมากที่สุด

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา/ มีน้อยที่สุด
1. โครงการ/แผนปฏิบัติ แนวปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดกิจกรรม					
1.1 การทำโครงการ/แผนปฏิบัติ และแนวปฏิบัติประจำปีของโรงเรียน
1.2 การวางแผนการจัดกิจกรรมร่วมกันของคณะครู-อาจารย์ในโรงเรียน
1.3 การทำแผนให้สอดคล้องกับหลักสูตร
1.4 การจัดทำแผนให้สอดคล้องกับชุมชนท้องถิ่น
1.5 การจัดทำแผนโครงการให้สอดคล้องกับอาชีพของผู้ปกครอง
2. ความรู้ความเข้าใจของครูเกษตรต่อการจัดกิจกรรม					
2.1 ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร
2.2 ความรู้ความเข้าใจจุดเน้นของหลักสูตรวิชาเกษตร
2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายวิชาเกษตร
2.4 ความรู้ความสามารถในด้านการสอนการถ่ายทอดการจัดกิจกรรม
2.5 ความรู้ความเข้าใจเรื่องการทำแผนการสอน
2.6 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลวิชาเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา/มีน้อยที่สุด
3. นักเรียนมีความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรม					
3.1 นักเรียนมีความสนใจในการร่วมวางแผน การจัดกิจกรรม
3.2 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรการจัดกิจกรรม
3.3 นักเรียนมีความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3.4 นักเรียนมีความรู้เรื่องการประเมินผล
3.5 นักเรียนมีการแสดงผลงาน หรือเผยแพร่ผลงาน
4. นักเรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมตามความถนัด/ความสนใจของตนเอง					
4.1 นักเรียนให้ความสนใจในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอน
4.2 นักเรียนเลือกเรียนตามเพื่อน
4.3 กิจกรรมสนองความต้องการของผู้เรียน ได้
5. ความพร้อมของสื่ออุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม					
5.1 ด้านพันธุ์พืช
5.2 ด้านพันธุ์สัตว์
5.3 ด้านวัสดุฝึก เช่น ดินปลูก , กระดาษ , ปิ๊บ, ฯลฯ
5.4 เครื่องมืออุปกรณ์
5.5 คุณภาพของเครื่องมืออุปกรณ์
5.6 วัสดุอุปกรณ์ วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาและอุปสรรค	ระดับของปัญหาและอุปสรรค				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มีปัญหา/มีน้อยที่สุด
6. ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม					
6.1 อาคารห้องปฏิบัติการ
6.2 โรงเรือนเลี้ยงสัตว์
6.3 โรงเรือนปฏิบัติการด้านพืช
6.4 ความอุดมสมบูรณ์ของดิน ความลาดเท ของพื้นที่การระบายน้ำ
6.5 ขนาดของพื้นที่
6.6 แหล่งน้ำที่นำมาทำการเกษตร
6.7 คุณภาพของน้ำที่นำมาทำการเกษตร
7. การบริหาร การประสานงาน และความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม					
7.1 ผู้บริหาร โรงเรียนให้ความสนใจต่อการเรียนการสอนวิชาเกษตร
7.2 จำนวนครู-อาจารย์ที่สอนวิชาเกษตรของ โรงเรียน
7.3 การให้ความสำคัญสนับสนุนของกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติของคณะครู-อาจารย์ใน โรงเรียน
7.4 การรับผิดชอบวิชาสอนของครูเกษตรมีมากเกินไป
7.5 การได้รับความช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนจากบุคคลภายนอก
7.6 การได้รับความร่วมมือช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนจากนักเรียน
7.7 งบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติ
7.8 การได้รับการอำนวยความสะดวกในการเบิกจ่ายงบประมาณ
7.9 ผลผลิตที่ได้จากการปฏิบัติการเกษตร
7.10 ตลาดจำหน่ายผลผลิต

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ท่านเห็นว่ามิใช่ประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการสอนภาคปฏิบัติให้

ประสบผลสำเร็จได้ดีขึ้น(กรุณาตอบเพื่อความสมบูรณ์ของการศึกษา)

1. โครงการ/แผนปฏิบัติ แนวปฏิบัติของ โรงเรียนในการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

2. ความรู้ความเข้าใจของครู-อาจารย์เกษตรต่อกระบวนการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

3. นักเรียนมีความเข้าใจในกระบวนการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

4. นักเรียนได้เลือกกิจกรรมตามความถนัด/ความสนใจของตนเอง

.....

.....

.....

5. ความพร้อมของสื่อ อุปกรณ์ วัสดุต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

6. ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ต่อการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

7. การบริหาร การประสานงาน และความคล่องตัวในการจัดกิจกรรม

.....

.....

.....

(ขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่กรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

นายทวิต ธานี เกิดเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2514 ที่จังหวัดหนองคาย สำเร็จการศึกษา ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (เกษตรกรรมทั่วไป) จากวิทยาลัยเกษตรกรรมอุดรธานี ปีการศึกษา 2533 ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต (เทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตสัตว์) จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2535 วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (สาขาวิชาครุศาสตร์เกษตร) จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2542

ปี พ.ศ. 2536 เข้ารับราชการครู ตำแหน่ง อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนบ้านวังขวาง สำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอโนนน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียน บ้านวังขวาง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโนนน้ำหนาว จังหวัดเพชรบูรณ์

ผลงานที่ผ่านมา

ได้รับเกียรติบัตรครูผู้สอนกลุ่มวิชาการงานพื้นฐานอาชีพดีเด่นอันดับที่ 3 จากสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2542

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้